

UTRID

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

LETO V. ŠTEVILKA 4
APRIL 1997

poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

R2289

Prava nega za zdravje in lepoto

medicinski šampon

zaščiteno ime

Oronazol

ketokonazol

- ◆ *Za zdravljenje in preprečevanje prhljaja, seboroičnega dermatitisa in pitiriazе.*
- ◆ *Šampon, ki je drugačen od drugih. Njegov učinek traja tudi po tem, ko ga sperete z lasišča.*
- ◆ *V lekarnah je na voljo tudi brez recepta.*

Skrajšano navodilo

Zdravljenje

pitiriza	1 x na dan	5 dni
prhljaj in seboroični dermatitis	2 x na teden	2 do 4 tedne

Preprečevanje

pitiriza	1 x na dan	pred začetkom poletja, 3 dni zapored
prhljaj in seboroični dermatitis	1 x na teden ali 1 x v dveh tednih	

Kontraindikacije: Preobčutljivost za zdravilo. **Stranski učinki:** Dražeč ali pekoč občutek na lasišču, mastni ali suhi lasje. Naravno sivi ter pobarvani ali umetno skodrani lasje lahko spremenijo barvo. **Oprema:** Steklениčka s 100 ml šampona. **Sestava:** 1 g šampona vsebuje 20 mg ketokonazola (2-odstotni ketokonazol).

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

v sodelovanju z Janssen Pharmaceutica

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

UTRIP

GLAVNA UREDNICA ČZD:

Vera Grbec

ODGOVORNA UREDNICA:

Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Veronika Pretnar Kunstek, Bojana Filej,

Petra Kersnič, Irena Istenič

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 10100 izvodov

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

4500 SIT

Za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055

Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se plačuje
5-odstotni davek od prometa proizvodov.

OBLIKOVANJE IN TEHNIČNO UREJANJE:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2

tel/faks: 061/753-800, 061/754-415

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,

tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana, tel/faks: 061/301-542

Irečku Kosovelu

Za rojstni dan

Glej, pomlad hiti.

*Spoljubom in nasmeškom,
ta kraljica sanj.*

Kot prej.

Navdih pomladi.

*I Tvojim spominom živi
jutro na Krasu.*

Kot prej.

Brinje zeleni.

*Jutranja rosa zbira
Tvoje bisere.*

Kot prej.

Bori dehtijo

*Tvoje mladostne sanje
neizsanjane.*

Kot prej.

Mila Vlašič

Književni listi, Delo, 20. 3. 1997

UVODNIK	5	<i>Predstavljamo vam novoizvoljeno predsednico Zbornice zdravstvene nege Slovenije Veroniko Pretnar Kunstek</i>
DELO ZBORNICE	7	<i>Marec na Zbornici Petra Kersnič</i>
NOVICE IZ ICN	9	<i>Načrti ICN za prihodnje usmeritve zdravstvene nege Veronika Pretnar Kunstek</i>
PREDSTAVLJAMO VAM	11	<i>Hiša prijaznih ljudi Ruža Pandel Mikuš</i>
PORTRET MESECA	13	<i>Peter Požun Petra Kersnič</i>
NE PREZRITE	15	<i>Pismo Visoke šole za zdravstvo, oddelek za zdravstveno nego</i>
	16	<i>Diplomanti zdravstvene vzgoje Olga Šušteršič</i>
RAZMIŠLJANJA	17	<i>Srečanje z drogo Vincencija Lah</i>
	18	<i>Razmišljanja Aktiv medicinskih sester srednje šole Jesenice</i>
UDELEŽILI SMO SE	19	<i>Dober dan Amerika Jana Šmitek</i>
	25	<i>1. strokovni vikend študentov zdravstvene nege in medicine v tropskih razmerah Primož Brovč</i>
PRAVNA RUBRIKA	26	<i>Nočno delo Andreja Cizej</i>
SREČANJA DOMA	27	
IZ DRUGIH DRUŠTEV, ZDRUŽENJ IN ORGANIZACIJ	35	
SREČANJA V TUJINI	40	

PREDSTAVLJAMO VAM NOVOIZVOLJENO PRESEDNICO ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE VERONIKO PRETNAR KUNSTEK

Veronika Pretnar Kunstek se je rodila 6.1.1945 v Ljubljani. Po maturi na gimnaziji se je vpisala na Višjo šolo za zdravstvene delavce, na kateri je leta 1966 diplomirala. Takoj po diplomi se je zaposlila v takratnih Kliničnih bolnicah v kirurških službah; najprej na aseptičnem oddelku in nato kot inštrumentarka. Leta 1972 se je zaposlila na Pediatričnem oddelku kirurških strok v Kliničnem centru kot nadzorna medicinska sestra in kasneje kot pomočnica glavne medicinske sestre. Od leta 1984 do leta 1996 je bila glavna medicinska sestra Univerzitetne klinike za nevrokirurgijo. Od leta 1996 dalje je namestnica glavne medicinske sestre Organizacijske enote Kirurške klinike v Kliničnem centru. Med delom se je izpopolnjevala v Londonu, Münchenu, na Dunaju in v ZDA. Opravila je tudi enoletni podiplomski izobraževalni program iz menedžmenta za glavne medicinske sestre na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani.

V letih od 1984 - 1988 je bila predsednica Pediatrične sekcije medicinskih sester pri Zvezi društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. V času od 1985 do 1989 je bila sekretarka Zveze društev medicinskih sester Jugoslavije, 1989 pa je bila izvoljena za podpredsednico Zveze društev medicinskih sester Jugoslavije.

Leta 1992 je bila Veronika Pretnar Kunstek imenovana za glavno urednico Časopisno založniške dejavnosti in s tem vključena v vse aktivnosti Zbornice zdravstvene nege Slovenije v prvem mandatnem sklicu.

Program dela Zbornice zdravstvene nege Slovenije za mandatno obdobje 1997-2001 je v kandidacijskem postopku Veronika Pretnar Kunstek predstavila z naslednjo vsebino:

Za nami je štiriletno obdobje pionirskega dela Zbornice v novih razmerah samostojne Slovenije in njene uveljavitve v domačih in mednarodnih forumih.

Čeprav ni moj namen, da govorim o preteklem delu, menim, da je prav in pošteno, da, predno predstavim svoje smernice za program dela v novem mandatnem obdobju, poudarim, da si predstavljam na novo začrtane naloge tudi kot nadaljevanje že začetega dela oziroma programa in pa seveda delo tudi pri novih nalogah, ki so se izoblikovale glede na dosedanje izkušnje ter nove okoliščine na področju zdravstvene nege.

Osnovne smernice za program dela ZZN v naslednjem mandatnem obdobju sem pismeno priložila k svoji kandidaturi in dovolite mi, da jih na kratko povzamem.

V programu dela za prihodnje štiriletno mandatno obdobje od 1997 do 2001 leta, bi dala prednost naslednjim nalogam ter aktivnostim:

- prizadevati si, da bo Zbornica pridobila zakonska pooblastila, ki ji pripadajo;
- doseči raven pogajalskega partnerja z vlado (delovne razmere, ...);
- izboljšati status članov ter moč vpliva na zdravstveno politiko (Ministrstvo za zdravstvo, vladne in zdravstvene institucije);
- sodelovati v organih odločanja na vseh ravneh zdravstvene dejavnosti;
- doseči ustrezen status svojega članstva glede na strokovnost ter ekonomsko in socialno blaginjo (saj ZZNS ne povezuje le svojih članov, temveč predstavlja interese članstva tudi navzven);
- doseči partnerski oz. enakovredni odnos znotraj zdravstvenega tima (še posebej doseči samostojnost tam, kjer je zdravstvena nega v ospredju)
- delovati na domačem in mednarodnem področju v skladu s strategijo ICN, SZO, ILO, PCN, WENR ter konvencijami in drugimi listinami: resolucija WHA 49 (krepitev ZN - Ženeva, maj 1966), priporočilo sestanka ministrskih sester (Reykjavik; april 1996), priporočilo svetovne mreže kolaborativnih centrov (Bahrain, marec 1996), ljubljansko listino (Ljubljana, junij 1996), Dolgoročni programom razvoja ZN (Ljubljana, 1993)

doseči sprejem dveh, za ZN zelo pomembnih dokumentov: Organizacija službe ZN in Razmejitev ZN, ki sta temelj Zakona o ZN;

- povezovati se z drugimi Zbornicami, ki s svojim delovanjem tudi pripomorejo k promociji zdravja in kakovosti življenja;
- razvijati in poglobiti sodelovanje s Sindikatom ZN ter drugimi sindikati, ki povezujejo zdravstvene delavce;
- sodelovati pri izdelavi koncepta izobraževanja za ZN pri Ministrstvu za šolstvo ter izobraževalnih inštitucijah.
- medicinske sestre z ustrezno izobrazbo in usposobljenostjo smiselno usmerjati k najzahtevnejšim nalogam, kot so: vodenje samostojne službe ZN, uveljavljanje strokovnih standardov za ZN, ki bodo temeljno izhodišče za vrednotenje kakovosti;
- Vzpodbujati ciklično oz. periodično izobraževanje vodilnih medicinskih sester, skrbeti za razvoj stroke ter podpirati raziskovalno delo;
- pri svojem delu dosledno upoštevati temeljni akt - novi Statut ZZNS, ki poudarja sodelovanje in povezovanje DMS ter strokovnih sekcij, upošteva specifični razvoj stroke;
- še naprej tesno sodelovati z Ministrstvom za zdravstvo, Ministrstvom za šolstvo in šport, Inštitutom za varovanje zdravja, Razširjenim strokovnim kolegijem za ZN, Zdravstvenim svetom, ZZSZ, Kolaborativnim centrom SZO za primarno zdravstveno nego ter drugimi pomembnimi inštitucijami (predvsem srednjimi in visokimi zdravstvenimi šolami ter fakultetami).

*Člani Zbornice zdravstvene nege Slovenije
novi predsednici Veroniki Pretnar Kunstek iskreno čestitamo!*

Petra KERSNIČ

MAREC NA ZBORNICI

Prvi marčevski dnevi so prinašali vonj po pomladi. Pomlad pa prinaša vedno nekaj novega in podobno se nam dogaja tudi v zasebnem in poklicnem življenju. V tem mesecu je tudi za nas kar nekaj novosti - 15. februarja smo dobili novo predsednico zbornice, marca pa novega ministra za zdravstvo.

Čas teče naprej. Zastavljeni cilji so enkrat blizu, drugič daleč, enkrat se vzpenjamo navzgor in na žalost drugič tudi navzdol. Komaj najdemo čas, da se ustavimo in ocenimo prehojeno pot, veliko več časa pa porabimo za postavljanje novih ciljev. V želji, da se bomo novemu času in novim ljudem v vrhovih odločanja v zdravstvu uspeli dovolj tehtno in utemeljeno predstaviti in zahtevati svoje, delujemo naprej.

In kaj smo še delali in kje smo bili:

10. 3. so potekale konstitutivne seje novoizvoljenih organov zbornice. V nadzornem odboru zbornice zaradi nepopolne zasedbe članov ni prišlo do izvolitve predsednice, medtem ko je v razsodišču zbornice predsednikovanje prevzela Marina Velepič.

Isti dan se je sestala tudi ekspertna skupina za izdelavo terminološkega slovarčka in nadaljevala z izborom besed in pojmov iz predložene literature.

12. 3. je potekala 4. seja izvršilnega odbora, na kateri so člani pripravili predloge za sklepe za 19. sejo predsedstva zbornice.

13. 3. so se predstavniki zbornice, razširjena strokovnega kolegija, ministrstva za zdravstvo, zdravstvenega sveta in sindikata v zdravstveni negi sestali na 4. koordinacijskem

sestanku. Na njem so navzoči obravnavali najaktualnejše zadeve v zvezi z uveljavljanjem kolektivne pogodbe za delavce v zdravstveni negi, o akcijah promocije poklica ter oblikovali skupne podlage medsebojnega sodelovanja.

13. 3. se je predsednica zbornice udeležila okrogle mize, ki jo je organiziral Inštitut za varovanje zdravja na temo letošnjega svetovnega dneva zdravja - 7. april - ki poteka po motom Nalezljive bolezni ogrožajo človeštvo - naglo ukrepanje - stalna pripravljenost.

14. 3. je bila 19. seja predsedstva zbornice. Sklepi 19. seje:

1. na predlog izvršilnega odbora so bili potrjeni naslednji organi zbornice:

Komisija za zasebno delo:

Nuša Mlakar
Nedeljka Luznar
Ivana Hartman
Marija Švajncer
Anka Terseglav

Komisija za izobraževanje:

Roža Meglič
Alenka Krist
Darja Žnidaršič
Ljudmila Brčín
Milica Lahe

Časopisno založniška dejavnost:

Glavna urednica: Vera Grbec

Odg. urednica Utripa: Irma Antončič

Uredniški odbor Utripa:

Irma Antončič
Bojana Filej
Irena Istenič
Petra Kersnič
Veronika Pretnar Kunstek

Odg. rednica Obzornika zdravstvene nege:

Vera Grbec

Uredniški odbor Obzornika zdravstvene nege:

Vera Grbec
Bernarda Mudrovčič
Andrej Fink

Klaudija Urbančič

Ladi Škerbinek

Judith Clift

Doris Modly

2. Javna razprava o dokumentu, ki bo določal kriterije za vrednotenje izobraževalnih programov zbornice je bila s sklepom predsedstva podaljšana do 12.4.1997.
3. Zbornica zdravstvene nege bo v čast 70. letnice organiziranega delovanja medicinskih sester v Sloveniji pripravila 1. kongres zdravstvene nege v Sloveniji, ki bo 17. in 18.11.1997. Za to slovesnost zbornica razpisuje kandidacijski postopek za dodelitev najvišjega priznanja zbornice - Zlatega znaka. Do 30.6.1997 morajo v društvih izvesti kandidacijski postopek in iz vsakega društva predlagati po kandidata ali kandidatko za Zlati znak.
4. Ob jubileju bo zbornica izdala tudi zbornik. Do 30.4.1997 morajo vsa društva in strokovne sekcije oddati prispevke v obliki kronologije delovanja društev in sekcij.

5. Zbornica bo imenovala delovno skupino, ki bo pripravila predlog pravilnika o delovni in zaščitni obleki v zdravstveni negi.

17. 3. je bila predsednica zbornice povabljen na informativni sestanek k novemu ministru za zdravstvo dr. Marjanu Jerebu.

20. 3. je bila seja razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego.

20. 3. se je sestala delovna skupina za pripravo delovnega osnutka zakona o zdravstveni negi.

26. 3. so se sestale predsednice/-k strokovnih sekcij, vodstvo zbornice in računovodkinja. Na sestanku so bili oblikovani stališča in predlogi za sklepe na naslednji seji predsedstva zbornice.

26. 3. je bil 5. koordinacijski sestanek s sindikatom delavcev v zdravstveni negi. Glavna tema srečanja so bile aktivnosti ob predstavitvi poklica in dela medicinskih sester, ki jo bomo izvedli ob 12. maju - mednarodnem dnevu medicinskih sester.

OBVESTILO

Ob 70. letnici organiziranega delovanja medicinskih sester v Sloveniji pripravila
Zbornica zdravstvene nege Slovenije

1. kongres zdravstvene nege z mednarodno udeležbo.

Kongres bo 17. in 18. novembra 1997 v Ljubljani v Cankarjevem domu.

Kongres bo potekal pod naslovom: "**Naredimo zdravstveno nego vidno**".

Vabimo vas k aktivnemu sodelovanju pri naslednjih temah s področja zdravstvene nege:

- izobraževanje - menedžment in vodenje - kakovost - raziskovanje.

Prijavo in izvleček prispevka pošljite najkasneje do 30.6.1997 na naslov Zbornice zdravstvene nege Slovenije, Ljubljana, Vidovdanska 9. Izvleček naj bo natipkan na eni strani formata A4. O izboru referatov vas bomo obvestili do 1.9.1997.

O vseh nadaljnjih pripravah na kongres in vzporednih dogodkih vas bomo sproti obveščali v Utripu. Predstavili vam bomo tudi tuje strokovnjake za zdravstveno nego, ki so svoje sodelovanje na našem 1. kongresu že potrdili.

pripravila:

Veronika PRETNAR KUNSTEK

Načrti ICN za prihodnje usmeritve zdravstvene nege

Potrebujemo vizionarsko vodstvo, ki bo medicinske sestre in zdravstveno nego popeljalo v novo stoletje. To ugotovitev je po pregledu tekočih svetovnih trendov in vprašanj, ki zadevajo ne le ICN, zdravstveno nego in zdravstveno varstvo, pač pa tudi družbo in potrdil upravni odbor ICN. Trendi so bili zbrani iz razprav ICN, zunanjih stikov, pregledane literature, dejavnosti sodelavcev in stikov s posameznimi zbornicami zdravstvene nege.

Sprejete vrednote

Člani in uslužbenci upravnega odbora ICN so v svojih razpravah sprejeli pet vrednot (vodilnih načel ali idealov), na katerih naj bi temeljilo strateško načrtovanje ICN, določanje prioritet, razvoj političnih ciljev in sprejemanje odločitev:

1. vizionarsko vodstvo
2. odprtost
3. prilagodljivost
4. partnerstvo in
5. uspešnost.

Odbor je te vrednote nato uporabljal na tridnevnem posvetovanju, odražajo pa zavezanost ICN, da bo spremljal trende, izrabljal viře zdravstvene nege in zdravstveno nego učinkovito zastopal na mednarodni ravni.

Eden od vznemirljivih rezultatov je bila tudi odločitev o ustanovitvi predsednikove Delovne skupine za prihodnje usmeritve. Njen namen je

razviti vizijo ICN za prihodnje stoletje, ki bo predstavljena med praznovanjem stoletnice ICN leta 1999.

Delovna skupina bo predstavila vizijo ICN in zdravstvene nege, v kateri bo določila:

- kakšna bo prihodnja podoba, vloga in naloga ICN,
- stališča zdravstvene nege do stroke in njene vloge, in
- zdravstveno varstvo.

Da bi zagotovili relevantnost izjave, bodo pri njeni pripravi morali sodelovati člani ICN in medicinske sestre z vsega sveta, ter tudi voditelji sistemov zdravstvenega varstva in futuristi. Rezultati tovrstnega sodelovanja bodo ICN zagotovili večjo opaznost in jasno usmeritev, ki bo politiko in prakso vodila v prihodnje tisočletje.

Široko zasnovana svetovna posvetovanja bo usklajevala Delovna skupina, katere člani bodo strokovnjaki s področja zdravstvene nege posameznih združenj držav. Posvetovanja s posameznimi zbornicami zdravstvene nege so se že začela.

Projekti Upravnega odbora za krepitev mednarodne vloge ICN

Bo ICN svetovni glas za medicinske sestre in zdravstveno nego ali le eden od glasov stotin organizacij, ki se pravkar organizirajo, čakajo, da se bodo organizirale, ali pa so se že oblikovale na mednarodni ravni? To vprašanje si je zastavil upravni odbor ICN na svojem oktobrskem srečanju.

Da bi ICN na mednarodni ravni še naprej lahko predstavljal medicinske sestre in zdravstveno nego, je Odbor pripravil dva pilotska projekta. V okviru prvega je bila ustanovljena "posebna interesna mreža" upravljačev zdravstvene nege (glej zgoraj). Sprejeto je bilo načelo, da ima osrednjo vlogo pri upravljanju zdravstvene nege ICN, ki medicinskim sestram in drugim sodelavcem zunaj zdravstvene nege lahko zagotovi ustrezne izdelke in storitve.

Naslednji projekt je namenjen krepitvi sodelovanja med ICN in specialisti za zdravstveno nego kot organizacijskimi sodelavci, v njem pa bosta sodelovali tudi skupini, ki že delujeta v okviru Odbora za strokovne storitve (Professional Services Committee - PSC): Mednarodno društvo medicinskih sester za zdravstveno nego onkoloških bolnikov (International Society of Cancer Nurses) in Mednarodno združenje medicinskih sester pri anestezi (International Federation of Nurse Anaesthetists).

Na osnovi kriterijev Odbora bosta projekta obe skupini spodbudili h krepitvi odnosov z zbornicami zdravstvene nege v okviru ICN. Oba projekta bo Odbor ocenil na sestanku, ki bo potekal leta 1999.

Odbor je tudi sklenil, da bo pripravil dokumentacijo o perečih vprašanjih v zvezi z odnosi ICN. (npr. velike države, v katerih ni predstavnikov ICN, ali pa predstavljajo le manjši delež medicinskih sester v tej državi).

ICN kot center Mednarodnega regulativnega omrežja

V okviru ICN poteka oblikovanje nujno potrebnega svetovnega omrežja, ki naj bi služilo kot forum za izmenjavo idej, izkušenj in znanja o vprašanih upravljanja pri zdravstveni negi.

Po vzpostavitvi bo omrežje ICN in interesnim skupinam omogočalo, da komunicirajo med seboj, uresničujejo skupne cilje in oblikujejo dinamično informacijsko bazo. Medtem, ko je medicinskim sestram pri razvoju učinkovitega upravljaskega sistema zdravstvene nege po vsem svetu ICN doslej pomagal predvsem z organizacijo delavnic, neformalnih srečanj in konferenc, pa bo novo omrežje stalen, obnavljajoč se mehanizem, ki bo:

- odkrival trende,
- ponujal specializirana znanja in
- razpršil upravljaske dejavnosti ICN in drugih organizacij.

Po načrtih ICN bo prvi sestanek o takem omrežju potekal v Vancouvru v Kanadi ob 21. kongresu ICN.

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

Aktiv upokojenih medicinskih sester

VABILO

Aktiv upokojenih medicinskih sester vabi, da se udeležite izletov, ki jih prvič organiziramo v dveh terminih. Obiskali bomo prelepo primorsko deželo, si ogledali znamenito kraško jamo Vilenico ter Postojnsko jamo in ob kosilu prijetno poklepetali.

1. izlet - 8.5.1997

2. izlet - 15.5.1997

Odhod avtobusov bo vsakič ob 7. uri zjutraj s Kongresnega trga in prihod nazaj v zgodnjih večernih urah. Prijave sprejema ga. Irena Brunček - Kompas - na telefon 1327 127 interna 33-76 in sicer za prvi termin 5. in 6.5.1997 dopoldne - ter za drugi termin 12. in 13.5.1997 tudi dopoldne.

Vsi, ki se bodo izleta udeležili, bodo zjutraj na dan odhoda poravnali doplačilo v višini 2700,00 sit.

Vabljeni

*Predsednica aktiva
Olga Pivk Vidmar*

Ruža PANDEL MIKUŠ

HIŠA PRIJAZNIH LJUDI

Ko sem pred časom obiskala **CENTER ZA ZDRAVLJENJE BOLEZNI OTROK** v Šentvidu pri Stični, se še ni tako imenoval. Takrat je bil Zavod za revmatične in srčne rekonvalescente "Dr. Marko Gerbec". Zaradi številnih novih zdravstvenih programov pa je bilo utemeljeno, da se ustanova preimenuje.

Center za zdravljenje bolezni otrok deluje že od leta 1947 in prav v teh dneh praznuje svojo 40. obletnico. Center je edina zdravstvena ustanova pri nas, v kateri se zdravijo otroci z različnimi kroničnimi boleznimi od starosti nekaj mesecev do obdobja srednješolcev. Otrokom nudi 24-urno zdravstveno nego, zdravniški nadzor, vzgojno izobraževalno dejavnost, fizioterapijo s hidroterapijo v plavalnem bazenu, delovno terapijo in psihosocialno rehabilitacijo. V Centru izvajajo vzgojno-izobraževalne programe: za predšolske otroke (vrtec), za šoloobvezne otroke imajo organizirano popolno osnovno šolo, za mejno inteligentne otroke pa oddelek s prilagojenim programom. Njihova nadzorna institucija je Pediatrična klinika v Ljubljani, vzgojno-izobraževalni programi pa se usklajujejo, predvsem kadrovske, z OŠ v Stični. Svojih učiteljev imajo 8. Šola deluje v Centru že od leta 1954. Po končani osnovni šoli otroke tudi usmerijo v nadalnje izobraževanje. Pregledajo jih strokovnjaki iz Zavoda za rehabilitacijo invalidov in ob upoštevanju otrokovih želj in sposobnosti najdejo najboljšo rešitev za nadaljevanje šolanja.

V Centru za zdravljenje bolezni otrok imajo kar 13 zdravstvenih programov:

1. zdravljenje enureze (nevrogeni mehur);
2. zdravljenje revmatizma;
3. zdravljenje motenj prehranjevanja
 - obravnava prekomerne telesne teže,
 - anoreksije
 - malabsorpcijskih sindromov;
4. zdravljenje bolezni prebavil;

5. zdravljenje motenj v delovanju endokrinih žlez (terapija z rastnim hormonom, presnovne motnje);
6. zdravljenje alergijskih in imunodeficitnih bolezni;
7. zdravljenje epilepsij in drugih nestabilnih nevroloških stanj;
8. zdravljenje kroničnih bolezni sečil (skupina za izpiranje mehurja, otroci z dializo - kontrole krvi, tekočinske bilance);
9. zdravljenje ortopedskih bolezni in stanj po poškodbah (vključno po opeklinah - preveze, masaže brazgotin);
10. zdravljenje astme in drugih kroničnih bolezni dihal;
11. zdravljenje bolezni krvi in stanj po malignih obolenjih;
12. zdravljenje težjih oblik kožnih bolezni;
13. zdravljenje prirojenih srčnih napak.

V Center lahko sprejmejo do 60 otrok. Zdravljenje in negovanje starostno in bolezensko tako različnih otrok zahteva veliko strokovnega znanja in izkušenj. Zdravstveno nego opravlja 19 medicinskih sester, od tega so 3 z višjo izobrazbo. Za medicinsko zdravljenje sta zadolžena 2 zdravnika, za fizioterapijo 2 fizioterapevta in za delovno terapijo 2 delovna terapevta. Dieta je pri večini otrok pomemben del zdravljenja. Zanj skrbi 6 kuharic, ki dnevno pripravijo po 16 vrst diet.

Priznati moram, da me je tako celovit pristop k malim bolnikom zelo prevzel. Lahko bi rekli, da je to čutiti na vsakem koraku, v glasu medicinske sestre, ko pokliče otroka po imenu, in ob načinu, kako se ta stisne k njej. S svojimi ročicami se je oklene kot bi objemal mamo. Resnično doživiš besede glavne medicinske sestre gospe Metke Bijec, ki mi je rekla: "Tem otrokom smo preprosto name."

Nekaj je tudi otrok, ki so prišli sem preko socialnih služb in izhajajo iz disfunkcionalnih družin (alkohol, agresija, zlorabe, zanemarjanje otrokove vzgoje ...). To so otroci, ki ne poznajo prave ljubezni, ker so bili zanj prikrajšani. In koliko potrpljenja je potrebno, da v otroku, ki je doslej poznal le udarce, prebudiš ljubezen in ga naučiš ljubiti.

Zelo zanimiva in zahtevna je tudi zdravstvena vzgoja otrok z motnjami prehranjevanja. Za vsakega otroka s prekomerno težo se izdelata individualni jedilnik redukcijske diete. Pri teh otrocih je zelo poudarjen psihosocialni pristop. V različnih obdobjih življenja je simbolika hrane vpletena v vrednostni sistem, značilen za posamezno življenjsko obdobje. Tako je v otroštvu hrana povezana predvsem s prispodobo sprejetosti, ljubljenosti, varnosti in ugodja. Mladostniku je hrana zagotovilo (ali grožnja) rasti in zorenja, razvitejšo telo pa ni le večje, odraslejšo, ampak je tudi spolno bolj opredeljeno. Vzroki za nastanek anoreksije in prekomerne debelosti pri otrocih so najrazličnejši problemi v družini. Nekatere družine so povezane s patološkimi vezmi. Lastnosti, kot lojalnost, samožrtvovanje ali povezanost so idealizirane in ob spremembah v družinski homeostazi dobimo pri otroku motnje prehranjevanja kot odziv na porušeno ravnotežje. Ni redko, da sta v Centru za zdravljenje bolezni otrok istočasno dva otroka iz iste družine - pri enem zdravijo anoreksijo, pri drugem prekomerno debelost. V takih primerih je nujno vključiti v zdravstveno nego tudi starše in to se v tej ustanovi dela že od leta 1990. Medicinski sestre pri tem delu pomagata tudi psiholog s psihoterapijo.

Tudi pri otrocih z drugimi bolezenskimi težavami je potrebno delo s starši, ker otroci hodijo ob koncu tedna domov in se v ponedeljek vračajo.

Medicinske sestre, ki delajo v Centru za zdravljenje bolezni otrok, navdušujejo s svojim optimizmom. Njihovi cilji zdravstvene nege so jasni in se vsak dan uresničujejo:

- želijo izboljšati kakovost življenja dolgotrajno bolnih otrok in vzdrževati njihovo optimalno zdravstveno stanje;
- želijo preprečevati sekundarne čustvene motnje in psihosocialne motnje ter opravljajo zdravstveno vzgojno delo z otrokom in družino.

Iskreno čestitam ob obletnici vsem, ki delujejo v Centru za zdravljenje bolezni otrok in delajo z bolnimi otroki in njihovimi družinami. Želim, da bi imeli še naprej veliko moči za poklicno delo in da bi iz poklicnih uspehov, ki jih tu ni malo, črpali energijo tudi zase.

ZAVOD ZA REVMATIČNE IN SRČNE REKONVALESCENTE ZA MLADINO "Dr. MARKO GERBEC"

Pod pokroviteljstvom
Ministrstva za zdravstvo Republike Slovenije
Občine Ivančna Gorica
Pediatrične sekcije Slovenskega zdravniškega društva
vabijo na srečanje ob

40. - letnici zavoda v Šentvidu - v petek, 11. aprila 1997

11.00 Pozdravne besede pokroviteljev

Nastop otrok, ki so na zdravljenju v zavodu

12.00 Prvi sanatorij za revmatične rekonvalescente in kardiopate za otroke pri nas

prof. dr. Pavle Kornhauser

Spomini na sodelovanje s profesorjem Levom Matajcem

dr. Anica Videnič

Zdravljenje juvenilnega revmatoidnega artritisa s poudarkom na novih dognanjih o avtoimunskih procesih

prim. dr. Marjana Kuhar

Penicilin je še vedno antibiotik izbire pri zdravljenju okužb s hemofilicnim streptokokom

dr. sci. Katja Seme

13.30 Odmor s kavo

Zavod v Šentvidu danes in jutri

mag. prim. dr. Štefan Kopač, dr. Živa Kuntarič Ogrin

in dr. Šana Vodnik

Služba nege v zavodu v Šentvidu

VMS Marjeta Bijec

Doživljanje bolezni in kvaliteta življenja kronično bolnega otroka

prim. dr. Anica Kos

Šolska in vzgojna dejavnost v zavodu v Šentvidu

Silva Lavrič, razredna učiteljica

in Vlasta Kovačič, učiteljica za DPO in MVO

15.30 Topli prigrizek

16.00 Odprtje razstave slik in izdelkov hospitaliziranih otrok ter razstave o zgodovini zavoda v Šentvidu

Ogled zavoda

17.00 Odhod v samostan v Stični z ogledom muzeja in priložnostnim orgelskim koncertom Tanje Tomažič v cerkvi samostana

19.00 Zaključek proslave

Zagotovljen je prevoz udeležencev z avtobusom z Vrazovega trga v Ljubljani (odhod ob 10.15 uri) do Šentvida in vrnitev z avtobusom iz Stične v Ljubljano.

Petra KERSNIČ

PETER POŽUN

Rojen je 2.3.1966 v Ljubljani v nebesnem znamenju ribe, ki je po njegovem mnenju najlepše nebesno znamenje. Po kitajskem horoskopu je ognjeni konj - za oboje trdi, da je lepa kombinacija.

Leta 1984 je končal Srednjo zdravstveno šolo v Ljubljani, 1987 pa je diplomiral na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani.

Prva zaposlitev: Klinični center - Inštitut za anesteziologijo, kjer je delal na oddelku za anestezijo, v centru za intenzivno medicino, bil član ekipe za helikopterski transport poškodovanih in obolelih ter predavatelj na tečajih oživiljanja za zdravstvene delavce.

Druga zaposlitev: dve leti v zasebni firmi, kjer se je ukvarjal z organizacijo poslovanja ter si pridobil pomembne izkušnje na področju kadrovskega in finančnega vodenja.

Tretja zaposlitev: od ustanovitve 1994 do jeseni 1995 je bil generalni sekretar Sindikata delavcev v zdravstveni negi.

Sedanja zaposlitev: od 1.1.1996 je glavni medicinski tehnik OE Mestne otroške bolnišnice v Ljubljani.

Ali ste že od nekdaj želeli postati po poklicu "medicinska sestra"?

S poklicem medicinske sestre sem se srečal, ko sem bil v bolnišnici zaradi obolenja ledvic. Takrat se mi je zdel ta poklic nadvse lep. Še posebej mi je bil všeč lik višje medicinske sestre, ki ga je z velikim entuziazmom in altruizmom opravljala moja teta ves delovni vek na Onkološkem inštitutu. V svoji uniformi se mi je zdela višja medicinska sestra nadvse lepa, avtoritativna in obenem blaga.

Skupinska slika z delom kolektiva

Imate ali ste imeli kdaj v mislih kateri drug poklic?

Moja osnovnošolska želja je bila postati mornar. Morje in ladje so me neizmerno privlačile. Ker pa sem že takrat zaradi kratkovidnosti nosil očala, nisem izpolnil strogega zdravniškega pregleda in z vpisom v mornariško šolo ni bilo nič. Vendar je želja po morjeplovstvu še vedno prisotna in nekoč jo bom uresničil. Misel za sedanji poklic mi je dala mama. V 1. letnik se nas je vpisalo tudi 6 fantov - pet nas je šolo zaključilo, eden pa je postal bolničar. Spomini na srednjo šolo in učitelje so prijetni in polni hvaležnosti.

Kako občutite poklic, ki velja za "ženski poklic"?

Poklica "medicinska sestra" nikakor ne občutim kot ženski poklic. V njem se počutim kot riba v vodi. Defeminizacija poklica medicinske sestre in feminizacija poklica zdravnika kaže na iskanje splošnega ravnotežja v tej naši za ljudi zelo pomembni dejavnosti. Želel bi si, da bi bilo v naši stroki več fantov, kajti spolna uravnoteženost posameznih delovnih skupin je tudi pogoj uspešnega in dobrega dela. Delo z mešano skupino je lažje, manj je napetosti in zdi se, da se problemi lažje rešujejo. V naši bolnišnici opažam, da otroci moške "medicinske sestre" lepo sprejemajo.

Kako ocenjujete položaj zdravstvene nege v Sloveniji?

Odgovor na to vprašanje ni najbolj enostaven. Stroka zdravstvene nege se razvija in z zdajšnjimi aktivnostmi na področju samostojnosti službe se približujemo zastavljenemu cilju o avtonomni in suvereni službi. Ménom, da je zdaj bolj zaskrbljujoč ugled poklica medicinske sestre. Dovolili smo, da je iz nekdaj uglednega in cenjenega poklica nastala sprememba v zdravniškega adlatusa tistega, ki stoji ob strani zdravniku.

Kakšno prihodnost napovedujete zdravstveni negi do leta 2000?

Prioritetna naloga do leta 2000 je povrniti ugled medicinski sestri in ji zagotoviti mesto v družbeni lestvici, ki ji gre in ki ga medicinske sestre v zahodnem svetu niso nikoli izgubile. Do takrat bomo prav gotovo imeli zakon o zdravstveni negi kot temeljno zakonsko opredelitev naše dejavnosti, naš družbeno ekonomski status pa bomo urejali s svojo kolektivno pogodbo za medicinske sestre.

Kaj počnete v svojem prostem času?

V svojem prostem času zahajam v fitnes, igram tenis, pozimi smučam in rad grem tudi v gledališče. Moje najljubše gledališče je Ljubljansko mestno gledališče, žanr pa komedija. Rad si ogledam tudi kak dober film. Kuhanje pa je tako moški hobi dobra pogostitev prijeto zapolni večer in dušo!

Kateri kraj na svetu bi radi obiskali?

Želim si oditi na dolgo križarjenje z ladjo po Karibskih otokih.

Katere lastnosti pri sebi najbolj cenite?

Pri sebi najbolj cenim to, da znam biti vedno dobre volje.

Kaj drugim najbolj zamerite?

Drugim najbolj zamerim lenobo.

Katero knjigo trenutno berete?

Trenutno berem Malega princa in skupaj z njim odkrivam resnico, ki je očem skrita - slona v trebuhu boe, z Malim princem s "ceremonijo", ki daje dnevu drugačen pečat, udomačujeva lisičo in vrtnica je za naju tako dragocena zaradi časa, ki sva ga žrtvovala zanj.

Kakšne so Vaše največje želje?

Z željami je tako, da če jih poveš preveč naglas, se ne uresničijo.

Inštitut za biomedicinsko informatiko Medicinske fakultete

Izobraževalni tim MF in KC za računalništvo

prirejata

RAČUNALNIŠKO USPOSABLJANJE

marec-junij 97

Inštitut za biomedicinsko informatiko in Izobraževalni tim MF in KC tokrat že sedmo leto organizirata računalniško usposabljanje, ki je namenjeno predvsem delavcem v zdravstvu in raziskovalcem v biomedicini.

Tečaji bodo potekali v računalnici Inštituta za biomedicinsko informatiko, Vrazov trg 2/II.

Za dodatne informacije pokličite po telefonu (061) 313-233, 320-672, 131-31-13 int. 41-88, 48-51.

Več o vsebini tečajev lahko zveste na naslovu <http://www.mf.uni-lj.si/info/tecaji/index.html>,

lahko pa Vam pošljemo tudi informativno zloženko.

UNIVERZA V LJUBLJANI
VISOKA ŠOLA ZA ZDRAVSTVO
ODDELEK ZA ZDRAVSTVENO NEGO

Spoštovane medicinske sestre in zdravstveni tehniki

Na oddelku za zdravstveno nego Visoke šole za zdravstvo v Ljubljani že več let razvijamo in poučujemo sodobno zdravstveno nego. Temelj razvoja zdravstvene nege je filozofija, ki vodi in usmerja razvoj oz. profesionalno delovanje medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.

Prenos filozofije iz drugih dežel v naš socio-kulturni prostor ni možen, saj se mora filozofija stroke razviti v prostoru, kjer naj bi se tudi uveljavila. Zato smo napisali lastno filozofijo zdravstvene nege, ki naj bo vodilo vsem medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom v Sloveniji.

FILOZOFIJA ZDRAVSTVENE NEGE

Subjekt dela medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov je ČLOVEK, zato našo filozofijo sestavljajo elementi, ki so za varovanca, zdravega ali bolnega, najpomembnejši.

Strokovno znanje omogoča medicinskim sestram razumevanje teh temeljnih elementov, pozitivne osebnostne lastnosti medicinskih sester pa naj bi bile zagotovilo za prenos filozofije v našo strokovno prakso.

Moto, v katerem so zajeti elementi slovenske filozofije zdravstvene nege, je:

"SVIP", kar pomeni:

Spoštovanje

Varnost

Integriteta

Počutje.

Ti elementi se med seboj prepletajo in pogotujejo.

Spoštovanje varovanca ni naključno navedeno na prvem mestu. Brez spoštljivega odnosa lahko sicer brežhibno opravimo delo, vendar

bolnika s takim ravnanjem ponižamo v objekt svojega dela.

Varnost varovanca, tako fizična kot psihična, je zelo pomembna. Fizična varnost je odvisna od znanja in spretnosti medicinskih sester, zanje smo varovancem odgovorni. Psihično varnost pa pogojuje zaupanje, ki ga mora znati medicinska sestra - profesionalka vzpostaviti že ob prvem stiku z varovancem.

Integriteta - celovitost posameznika, nas obvezuje, da varovanca vedno negujemo z vednostjo, da ni le bolno telo, temveč človek kot celovita osebnost, pri kateri moramo upoštevati telesne, duhovne in družbene potrebe.

Počutje varovanca je odvisno od navedenih elementov. Če je naš odnos spoštljiv, če ima varovanec občutek varnosti, občutek, da je kljub bolezni človek, ne le primer bolezni, se bo v sodelovanju z medicinskimi sestrami počutil enakovrednega.

Tiste medicinske sestre ali zdravstveni tehniki, ki se nikoli ne vprašajo, kaj bi lahko storili, da bi se njihovi varovanci bolje oz. dobro počutili, niso profesionalci.

*Vodja katedre za zdravstveno nego
Angela Hajdinjak, vms, dipl. soc.*

*Predstojnica oddelka za zdravstveno nego
Vera Štebe, v. m. sr., prof. ped.*

Popravek

Strokovni seminar sekcije za zdravstveno nego stom bo 12.-13.6.1997 v Slovenj Gradcu. Informacije: Dragica Tomc Šalamun, Klinični center Ljubljana, telefon: 061/13 13 113, int. 26-77.

Olga ŠUŠTERŠIČ

DIPLOMANTI ZDRAVSTVENE VZGOJE

(fakultetni program Visoke šole za zdravstvo v Ljubljani in Pedagoške fakultete v Ljubljani)

V času od 1. februarja 1996 do konca marca 1997 so na oddelku za Zdravstveno vzgojo diplomirali:

- **Saša Kadivec:** "Zdravstveni, ekonomski in socialni problemi bolnikov, ki se zdravijo s kisikom na domu v kranjskih občinah" (mentorica Nana Domajnko)
- **Maja Medvešek:** "Kakovost življenja bolnika po možganski kapi" (mentorica mag. Majda Pahor)
- **Ivana Mirjanič:** "Dejavniki, ki vplivajo na kakovost življenja starostnika v lokalni skupnosti Bertoki" (mentorica mag. Olga Šušteršič)
- **Tatjana Banič:** "Patronažno zdravstveno varstvo v Sloveniji v letih 1965-1994" (mentorica mag. Olga Šušteršič)
- **Otmar Slapnik:** "Analiza bolniškega staleža, poškodb pri delu in invalidnosti v Cinkarni Celje v letih 1990-1994" (mentorica mag. Olga Šušteršič)
- **Jožica Mesarič:** "Dejavniki, ki vplivajo na pričetek kajenja v osnovnih šolah občine Ljubljana-Moste in vloga zdravstvene vzgoje" (mentorica mag. Olga Šušteršič)
- **Irena Trobec:** "Uvajanje sodobne zdravstvene nege na internem oddelku splošne bolnišnice Izola" (mentorica Angela Hajdinjak)
- **Danica Železnik:** "Kakovost življenja brezdomcev v Mariboru" (mentorica mag. Olga Šušteršič)
- **Irena Eržen:** "Poškodbe pri delu v Republiki Sloveniji od leta 1990 do 1992" (mentor as. dr. Igor Švab)
- **Dubravka Sancin:** "Krepitev zdravja pri patronažnih medicinskih sestrar Zdravstvenega doma Maribor" (mentorica dr. Anica Kos Mikuš)
- **Vlasta Mlekuž:** "Kakovost življenja starostnikov v Domu upokojencev v Mariboru" (mentorica mag. Olga Šušteršič)
- **Nedeljka Luznar:** "Zdravstvena nega bolnika na domu v Ljubljani od 1990 do 1994" (mentorica Marija Bohinec)
- **Slavica Krošelj:** "Učinkovitost komunikacije znotraj negovalnega tima in z bolniki v splošni bolnišnici Novo mesto" (mentorica Vera Grbec)
- **Petra Kersnič:** "Organizacija službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih Slovenije" (mentorica Vera Grbec)
- **Zdenka Mrak:** "Preventiva vnetnih procesov kože in podkožja" (mentorica Nana Domajnko)
- **Marta Hren:** "Inkontinenca - negovalni in psihosocialni problem v celostni rehabilitaciji bolnikov z okvaro hrbtnega mozga" (mentorica mag. Olga Šušteršič)
- **Ljuba Lednik:** "Uvajanje pripravnikov zdravstvene nege na odseku za intenzivno terapijo v splošni bolnišnici Maribor" (mentorica Vera Grbec)
- **Zdenka Makari:** "Sistem sprejemanja bolnika/varovanca v splošni ambulanti Zdravstvenega doma "dr. Adolfa Drolca" Maribor" (mentorica Marija Bohinec)
- **Ivanka Stefanovič:** "Zdravstvena vzgoja v preventivi AIDS-a v osnovnih šolah na področju Ljubljana Bežigrad" (mentorica Nana Domajnko)
- **Zdenka Vrban:** "Prehrabene navade starostnikov, starih 65 let in več, v Krajevni skupnosti Tišina" (mentorica mag. Olga Šušteršič)
- **Mojca Žontar:** "Samopregledovanje dojk pri medicinskih sestrar v Ljubljani" (mentor prof. dr. Miroslav Kališnik)
- **Darinka Babič:** "Značilnosti in ovire pri izvažanju praktičnega pouka zdravstvene nege v Srednji zdravstveni šoli Maribor" (mentorica mag. Olga Šušteršič)

Čestitkam se pridružuje Zbornica zdravstvene nege Slovenije.

Z veseljem sporočam, da je oktobra 1996 magistrirala na Fakulteti za organizacijske vede Univerze Maribor kolegica **Marija Zaletel**. Naslov magistrske naloge je "Vrednotenje delovne uspešnosti medicinskih sester" (mentor prof. dr. Stane Uhan), S tem je pridobila naziv magister organizacijskih znanosti. **Tudi njej iskrene čestitke.**

Vincencija LAH

SREČANJE Z DROGO

Pri dijaki DOMA ZA UČENCE sem na povabilo ravnatelj Jožefa Antolinca ŠZ Srednje prometne šole Maribor pripravila srečanje na temo DROGA.

Ze na začetku moram povedati, da je bilo lepo organizirano. Predavalnica je bila opremljena s plakati o drogi. Dobili smo se zvečer ob 20. uri, trajalo pa je dve šolski uri. Prisotna je bila skupina dijakov z vzgojiteljem. Vestna spremljevalka večerov pa je bila gospa, ki poučuje zdravstveno vzgojo na tej srednji šoli. Udeležili so se prav vsi dijaki tega doma. Srečanje je bilo 13. Bili so zelo dobri poslušalci. Prijetno sem bila presenečena, saj jih je bilo nekaj, ki so poslušali dvakrat.

Vsebina tega srečanja je bila pripravljena na trenutek TVEGANJA, RADOVEDNOSTI, OSAMLJENOSTI, POMANJKANJA SAMOZAVESTI in ko ni časa razmišljati o posledicah, posledicah zasvojenosti, ki postane del njihovega samouničevanja.

Obup, groza in žalost staršev, ki iščejo moč v sebi, da bi lahko stali ob strani otrokom ter premagali trpljenje in negotovost, ker so se nekdanj slepili - mojemu otroku se to ne more zgoditi!

S pismom odvisnika sem želela približati vse te občutke, ki so tako doživeto opisani. (Povzetek) Pozabi junkies mesto, kjer je drogo moč kupiti kot bonbone, diler, ki se naj pazi šibe božje. Kako se je počutil, ko si je vbrizgal heroin - mir, sprostitev na višku. Nato opisuje krizo "noge mi je hotelo odtrgati, v glavi se mi je mešalo, mislil sem, da bom znorel". Šele zdaj si je priznal, da je odvisnež. Odločil se je za detoksikacijo in nato dolga pot zdravljenja - komuna. Po prebranem pismu je bila diskusija veliko lažja. Že na prvem srečanju se pojavi vprašanje, kaj, če ti kdo drogo podtakne. To vprašanje se je

vleklo kot nitka skozi vse srečanje. Prav tako je bilo vprašanje kaj se zgodi, ko pokadiš cigareto marihuane, ali lahko postaneš odvisnik. Odgovor je jassen, ne poskušaj se slepiti, da se tebi to ne more zgoditi. Težava je ravno v tem, da si že zasvojen ko bi hotel nehati!

Kako dogo se bomo slepile! Pozivam vse višje medicinske sestre, ki opravljamo zdravstveno vzgojno delo na šolskih dispanzerjih, študentskih ambulantah in vse višje medicinske sestre, ki že delajo s programi odvisnosti od alkohola, cigaret in drog, naredimo s skupnimi močmi in izkušnjami preventivne ENOTNE PROGRAME. Da bomo lahko začele pri starših otrok v otroških vrtcih, da bo naš mladostnik znal reči NE, da jim ne bo svet s problemi tuj, da bodo doživeli trenutke sprostitve in sreče ob domačem ognjišču. Starši pa se bodo naučili živeti z mladostnikom - z njim in ob njem - vsak dan. da jim bodo dali popotnico na trdih temeljih za življenje, ki nam je podarjeno samo enkrat.

Lep pozdrav.

RAZMIŠLJANJA

Ni še dolgo tega, kar smo v eni izmed številčk Utripa lahko prebrali članek kolegice Marjete Rupar. V njem nas opozorja in hkrati opominja, da je zadnji čas, da kolegice z ustrezno izobrazbo in delovnimi izkušnjami prevzamejo delovna mesta, ki so bistvena za razvoj stroke zdravstvene nege.

Sem prav gotovo sodi vodenje Srednjih zdravstvenih šol v Sloveniji. Članek smo z velikim odobravanjem prebrale in se z njim strinjale vse medicinske sestre, zaposlene na srednjih zdravstvenih šolah. Še bolj tam, kjer so šole združene v centre.

Program usmerjajo običajno profesorji splošno izobraževalnih predmetov. Nekateri bolj uspešno, z več posluha za stroko, drugi z manj.

Zavedamo se, da tega čez noč ne bomo spremenile. Majhno spremembo bi lahko dosegli z našim naslednjim predlogom:

Uredništvu Utripa predlagamo, da vsak mesec pošlje po en izvod našega glasila ravnateljem osebno.

Tako bi lahko iz "prve roke" izvedeli marsikaj koristnega o delovanju medicinskih sester na različnih področjih, doma in v tujini, o izkušnjah, težavah in ne nazadnje o strokovnem izpopolnjevanju v stroki.

Prav gotovo velja, pomagajmo si sami, nihče ne bo opravil ničesar namesto nas!

V novem letu vam vsem skupaj želimo uspešno delo, polno novih idej, vztrajnosti, predvsem pa zdravja in osebne sreče.

*Aktiv medicinskih sester
Srednje šole Jesenice*

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC

ENOTA MARIBOR

prireja seminar z naslovom:

Spremljanje hudo bolnih in umirajočih

dne 31.5.1997,

ki bo v Mariboru v prostorih
Zdravstvenega doma.

Prijave in informacije
na tel.: 062 27-572 in 062 227-111.

TOTAL SYSTEM d.o.o.

Kersnikova 9, Ljubljana

V celovito podobo zdravstvenih in poslovnih prostorov spada tudi urejen videz in čistoča le teh. Dopustite, da vam z našimi uslugami olajšamo rešiti ta vprašanja.

Nudimo vam:

- generalna čiščenja "od stropa do tal"
- čiščenje montažnih stropov
- pranje zaves
- čiščenje steklenih površin
- dezinficiranje sanitarij
- strojno čiščenje in premazi trdih talnih oblog
- globinsko in kemično čiščenje tekstilnih talnih oblog
- vsakodnevno čiščenje poslovnih prostorov
- beljenje

Informacije na tel. 061 1310-306 int. 27 ali mobitel
0609 632-903

ČISTOČA JE NAŠA SKRB

Jana ŠMITEK

DOBER DAN AMERIKA

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

VAmeriki je bila pobudnica hospica dr. Elizabeth Kubler Ross, psihiatrinja na univerzi v Chicagu. Napisala je knjigo V smrti in umiranju (1969), ki je postala uspešnica. V njej opisuje pet faz odzivanja na bližajočo se smrt: zanikanje, jezo, pogajanje, depresijo in sprejetje. Močno jo zanimajo občutja tistih, ki nudijo pomoč, in breme močnih medsebojnih odnosov, ki se spletejo med negovalci in umirajočimi bolniki.

Delo neprofitnih organizacij si je v Ameriki težko predstavljati brez prostovoljcev, ki smo jih srečevali povsod v bolnišnicah in seveda tudi v hospicu. Njihova vloga je nenadomestljiva. V bolnikovo življenje vnašajo določeno kvaliteto, ga v različno bogatijo, pomagajo družini ... Ne opravljajo težkih ali zahtevnih negovalnih opravil, za katera je potrebna strokovna izobrazba, lahko pa npr. pomagajo pri umivanju, kopanju, umijejo pokojnega po smrti, molijo z bolnikom, mu berejo ali pa enostavno so z bolnikom, medtem ko imajo svojci opravke, gredo v trgovino, bolnika lahko masirajo, mu omogočajo terapevtski dotik, predvajajo glasbo, itd. Posebno v terminalni fazi, ko svojci pričakujejo smrt takorekoč v vsakem trenutku, je pomoč prostovoljcev na domu nujna, da se svojci lahko vsaj brez skrbi spočijejo (če veš, da bo kdo stalno ob umirajočem, se lažje odločiš za počitek; sicer na koncu obnemore vsa družina). Na oddelku npr. prostovoljci kuhajo zajtrk za bolnike po individualnih željah, se pogovarjajo z njimi, včasih nastopajo kot prevajalci, skrbijo za rože, prinašajo in berejo časopise... Smisel tega dela je, dati bolniku nekaj pozitivnega, individualnega.

V programu hospica je tudi spremljanje družine umrlega in to še eno leto po tem, ko je bolnik umrl, in nudenje ustrezne pomoči, če tim oceni, da je družina rizična - če je bilo v preteklosti v določenem obdobju v družini več smrti, izolirani posamezniki ali male družine brez sorod-

nikov in svojcev, če umre mlada mati, ki zapusti otroke... Poseben koordinator svojce pogosto pokliče po telefonu, vsake tri mesece opravijo konziliarni obisk, na katerem ocenjujejo čustveno stanje družine in morebitne druge, npr. socialne probleme. Po smrti svojca se normalno pojavljajo občutki jeze, krivde, ki čez čas izginejo; če trajajo predolgo, je potrebna pomoč. Na oddelku imajo vsaka dva tedna srečanja - kot podpora v žalovanju za svojce in zaposlene, ki so bili ponavadi tudi zelo povezani s pokojnimi. Na srečanjih se pogovarjajo, izmenjavajo izkušnje, se izpovedujejo, izražajo svoja čustva in pomagajo drug drugemu, predvajajo primerno glasbo, prižgejo sveče v spomin na pokojne; sorodnike povabijo, da prinesejo sliko umrlega in jo prilepijo v posebno knjigo. Ta srečanja, osnovana na smrti, združujejo žive in družine se kasneje pričnejo pogovarjati, si izmenjavati izkušnje in si večkrat tudi medsebojno pomagati.

Kasneje, po predavanju, si ogledamo oddelek. Sestavljajo ga štiri enoposteljne in dve dvo-posteljni sobi za bolnike in množica manjših stranskih, a zelo funkcionalnih prostorov. K domačemu vzdušju pripomorejo zavese, preproge, slike, cvetice, vaze in tudi bolj "neformalno" pohištvo. Pričakovali smo zaseden oddelek, pa smo se ušeli. Oddelek je namenjen le kratkotrajnemu bivanju, kadar je bolezen prehuda, da bi jo lahko še obvladovali doma, kadar družina potrebuje "odmor" ali je odsotna ali kadar, kar se tudi dogaja, bolnik za določen čas želi ulti svoji družini. Najpogostejši vzroki za sprejem so terminalne faze rakavih obolenj, AIDS-a, kroničnih srčnih in pljučnih bolezni. Sprejemajo tudi otroke.

Sobe so urejene prijetno, vsaka ima telefon, radio z uro in majhen televizor, ki visi na vrtljivi ročici ob postelji in ga je možno poljubno obračati in položaj prilagajati potrebam. Na oknih so zavese, nočna omarica je lesena, v leseno omarico je vdolan tudi umivalnik, udoben fotelj je iz blaga. Poudarek je predvsem na domačnosti, ne toliko na strogem bolnišničnem redu. Hidravlične postelje so se med seboj malo razlikovale, možen vzrok

odkrijem malo pozneje, ko na eni ob vznožju opazim malo medeninasto ploščico z napisom: To posteljo je v spomin na gospo NN darovala družina NN. Lepo humanitarno dejanje, ki si ga v Ameriki lahko privoščijo marsikdo, v kakšnem obsegu ga pa izvajajo, je drugo vprašanje. V hospicu Jacoba Perlowa na tak način lahko postaneš nesmrten. Na steni imajo "drevo življenja" - stilizirano deblo, nad katerim so v treh velikih skupinah prilepljene kovinske ploščice v obliki listov, zlatih in bronastih. Na listih so seveda imena pokojnih, v spomin katerih so svojci, prijatelji, znanci hospicu darovali finančna sredstva. Preštejem liste v eni skupini, 118 jih je, drugi dve skupini, ki nista povsem simetrični, imata prav tako vsaka po okrog 100 listov. Veliko listov je že popisanih, precej pa jih še čaka nove darovalce. Darovalci si izberejo tudi napis, npr. v spomin na ..., v čast tega in tega, v zahvalo za ... in podobno. Za vsoto v višini od 1000 \$ do 2999 \$ si prislužite bronast list, za vsoto v višini od 3000 \$ do 9999 \$ zlat list v osrednjem delu drevesa, pri nakazilu nad 10.000 \$ pa bronasto ploščo z napisom, ki jo pritrdijo ob vznožju debla. Kaj sta prispevala g. Leo in ga. Rachel Sussman, da se oddelek imenuje po njima, si težko predstavljamo, vsekakor je moralo biti kaj velikega. Nesmrtnost si v Ameriki pridobiš z denarjem ali s slavo; v primeru bolnišnic, hospicov, knjižnic ... bi rekla, da gre za prvo - denar. (Sicer si pa sploh ni možno predstavljati kaj drugega - kako bi se slišalo, če bi rekli npr. Hospic Johna Wayna? Taka povezava bi bila že vnaprej izključena, ker slavni junaki ne obolevajo niti ne umirajo, le neslavni so lahko nesmrtni v svojih dejanjih.) Tako zbran denar pripomore k kvalitetni oskrbi tistih bolnikov in družin, ki sami nimajo dovolj sredstev za doplačilo, saj zavarovalnice ne krijejo stroškov v celoti.

Pri ogledu oddelka smo tudi me deležne določene pozornosti oz. radovednosti. Zapletemo se v pogovor s prostovoljkama. Starejša gospa, ki jo izdaja nekoliko trši naglas, je prišla v Ameriko iz Avstrije, iz okolice Gradca; ko potem spregovorimo še z 20-letno Američanko Lindo, neizpodbit-

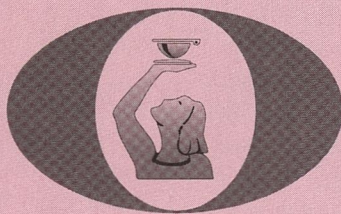
no ugotovimo, da je svet še veliko manjši, kot se nam zdi. Lindin fant je potomec slovenskih staršev, doma iz Trsta, in letošnje poletje namerala obiskati Trst in Slovenijo. Linda nam postreže še z drugim presenečenjem in sicer, da imamo Slovenci v New Yorku celo svojo cerkev, v kateri so ob nedeljah redne maše v slovenskem jeziku. Takoj dozori odločitev, da si jo moramo ogledati.

Po ogledu oddelka nas povabijo na kosilo. V nekakšni sejni sobi zunaj oddelka se usedemo skupaj s sestrami in g. Paulom Brennerjem k spoščenemu klepetu. Iz restavracije prinesejo ogromne pice, ki jih razkosajo, in kosilo je nared. V Ameriki res ni težav s prehrano - pica je že skoraj nacionalna jed, precej podobno bi lahko rekli za kitajsko hrano in obe vrsti restavracij najdete na vsakem vogalu. Pice celo prednjačijo, ker jih je najenostavneje prenašati, dostava je hitra in še sorazmerno poceni so. Črna sestra nam predstavi svoje delo na terenu in ponovno se zavemo drugačnosti ameriške družbe - v naši zelo tradicionalni družbi si sploh ne znam predstavljati, kako bi se odzvali vsaj v začetku ljudje na npr. črno patronažno sestro. V Ameriki obstaja možnost srečanja s sestro katere koli narodnosti in barve kože in obratno, kar zadeva bolnike.

Zelo smo bili počaščeni ob ugotovitvi, da so se zaposleni zelo potrudili in pripravili na naš obisk. Gospod Brenner je svojo naklonjenost do Česke povezal celo s svojimi mladostnimi spomini na sošolce - priseljence in s spomini na uradne obiske na Češkem, kjer je s svojimi nasveti pomagal pri organizaciji hospica. To, da je Slovenijo zamenjal s Slovaško in Češko, mu seveda nismo zamerili, bolj smo se poglobili v razmišljanje, kako zelo si Češka prizadeva izboljšati svoje zdravstveno-socialne usluge.

Čas obiska hitro mine, za slovo dobimo še odlikovanje hospica Jacoba Perlowa - priponko z majhnim pozlačenim angelom na turkiznem traku - in že smo na poti proti cerkvi Sv. Cirila nekoliko nižje na Manhattnu.

(se nadaljuje)

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

IN

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN

ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

GORENJSKE

vabita

na

4. simpozij zdravstvene nege

in

**SVEČANO PROSLAVO OB 12. MAJU,
MEDNARODNEM DNEVU MEDICINSKIH SESTER**

ZDRAVI MLADI LJUDJE - SVETLEJŠA PRIHODNOST

v ponedeljek, 12. maja ob 10. uri

v Festivalni dvorani na Bledu

SREČANJE BREZ TOBAKA

PROGRAM PROSLAVE

POZDRAV GOSTITELJA

Ivana Hartman - predsednica Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Gorenjske

NAGOVOR OB 12. MAJU

VERONIKA PRETNAR - KUNŠTEK - predsednica Zbornice zdravstvene nege

V kulturnem programu bodo sodelovali:

Kratek Schubertov koncert

izvajajo:

Janja Hvala - sopranistka

Damjan Distič - tenorist

Aleksandra Vremšak - pianistka

Ljubezenska lirika gospe Jakominove

Alenka Vrabec Bole - gledališka igralka

ODMOR

Nastop učencev srednje zdravstvene šole z Jesenic

Program bo povezovala Branka Šmole

ŠREČANJE BREZ TOBAKA

ŠTROKOVNI PROGRAM 4. SIMPOZIJA

12.00 do 13.00 Mladostnik v sodobni družbi
dr. Gorazd V. Mrevlje, dr. med.

13.00 do 14.00 Kaj lahko naredimo za mlade?
Brane Kogovšek, vzt, prof. def., psihoterapevt

Odmor

15.00 do 16.00 Življenje mladega človeka
Lucija Mesarič Matič, Nataša Kozorog - študentki zdravstvene nege

16.00 do 16.30 Strategija razvoja raziskovalnega dela na Inštitutu za
zdravstveno nego pri Visoki zdravstveni šoli Univerze
v Mariboru
Majda Dajnkihar, vms, dipl. org. dela

SREČANJE BREZ TOBAKA

PRIJAVA ZA 4. SIMPOZIJ ZDRAVSTVENE NEGE

Podpisani

Številka članske izkaznice se prijavljam na

4. simpozij zdravstvene nege na BLEDU

Kotizacijo bom poravnal/a: z virmanom na simpoziju

Prosimo, da zaradi priprave potrdil o udeležbi pošljete prijave na sedež Zbornice

Ljubljana, Vidovdanska 9, najkasneje do 5. 5. 1997.

V dne

Podpis:

OBVESTILA

Kotizacija za udeležence 4. simpozija, ki so člani zbornice, znaša 7.000 SIT, za nečlane 14.000 SIT in jo je mogoče poravnati na ŽIR ZDM&ZT št. 50101-678-48641 - sklic na številko 1225 - in s prisom za 4. simpozij zdravstvene nege.

Članice in člani Zbornice zdravstvene nege dobijo pri predsednicah regijskih društev vse informacije o organizaciji prihodov na proslavo 12. maja.

Organizacijski odbor

Monika Ažman, Bojana Filej, Ivana Hartman, Petra Kersnič, Darinka Klemenc, Ruža Rajgelj, Rozi Špilak, Nataša Zakrajšek in Jana Zupan..

ŠREČANJE BREZ TOBAKA

 Primož BROVČ

1. strokovni vikend študentov zdravstvene nege in medicine v tropskih razmerah

Kranjska gora, 7. - 9. marec 1997

Poznano nam je, da študenti medicine že nekaj let odhajajo v tropske države, v ne tretji, ampak četrti svet, kjer spoznajo največjo človeško bedo in zapuščenost. Pred dvema letoma pa smo bili v projekt "TROPSKE MEDICINE" povabljeni tudi študenti zdravstvene nege in tako se 17 študentov obeh Univerz udeležujemo predavanj in seminarjev s tega področja. Mentor je dr. Andrej TRAMPUŽ, ki nam s svojimi primeri iz "tropov" nazorno prikaže in patofiziološko razloži klinično sliko tropske bolezni in njeno diagnostiko.

Ker pa bomo odpotovali skupaj z medicinci, in je bilo potrebno, da se med seboj spoznamo,

da se porazdelimo, kam in kdaj bi šli, je dr. TRAMPUŽ organiziral skupno srečanje in pripravil program, sestavljen iz družabnih večerov, in strokovnega dela srečanja, kjer smo se pogovarjali o različnih ulkusih, ki se pojavijo v tropih in njihovi oskrbi in negi in se seznanili, kako je delo potekalo v skupinah, ki so se pred kratkim vrnile iz Burme in Slonokoščene obale.

Prisluhnili smo tudi zanimivi predavateljici - etnologinji, ki raziskuje področje kulture "Majev", kako živijo in zdravijo bolezni, in da je naš, zahodnjaški pristop v njihov svet mogoč samo tako, da si vzameš čas za človeka, da mu prisluhneš in ga jemlješ celostno - da upoštevaš tudi njegove duhovne potrebe. Brez take obravnave človeka zahodna medicina nima kaj iskati pri Majih - pa tudi marsikje drugje ne, ne nazadnje naj ne bi tudi pri nas.

Zdaj, ko smo se porazdelili po skupinah, nas čaka še zbiranje sponzorjev in sredstev, da bi lahko poleg nas samih, darovali četrtemu svetu - pa čeprav bo to le kaplja v morje - kakšen antibiotik, brizgalko, povoj - kar bo tistemu, ki se bo znašel v tej kaplji, rešilo življenje.

KAKO BI SE VI POČUTILI V TEJ KAPLJI?

Andreja CIZEJ

NOČNO DELO

Utemeljenost dela ponoči je v naravi opravljanja določenih del oziroma nalog. Kaj se šteje za nočno delo, je pomembno vedeti zaradi delavčevih pravic, ki jih ima glede na to, da je nočno delo poseben delovni pogoji.

Nočno delo opredeljujejo Zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja, Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o varstvu pri delu in kolektivne pogodbe. Naša država je do sedaj ratificirala dve konvenciji Mednarodne organizacije dela, to je Konvencija št. 89 - o nočnem delu žensk, zaposlenih v industriji, in Konvencijo št. 90 - o nočnem delu otrok. Obe konvenciji sta upoštevani v naši zakonodaji glede ureditve posebnega varstva delavcev.

Kot nočno delo se šteje delo, opravljeno med 23. in 6. uro naslednjega dne, ne glede na to, kdaj delavec prične oziroma konča delo. Če je z razporeditvijo delovnega časa določena delovna izmena, se šteje za nočno delo osem nepretrganih ur v času med 22. in 7. uro naslednjega dne. Nočni delovni čas pomeni poseben delovni pogoji, to pomeni, da se pravice, ki izhajajo iz takega dela, izkazujejo predvsem prek ustrezno povečane plače ter daljšega letnega dopusta.

Zakon prepoveduje nočno delo določenim kategorijam delavcev. Nočnega dela ne smejo opravljati:

- delavka med nosečnostjo ali z otrokom do dveh let starosti,
- delavka oziroma delavec z otrokom od enega do dveh let, razen na izrecno pisno zahtevo,

- delavka oziroma delavec z otrokom od enega do treh let starosti, razen če da predhodno soglasje,
- roditelj samohranilec, ki ima otroka, mlajšega od sedem let ali težkega invalida, razen v primeru izrecne pisne privolitve,
- delavec, ki še ni dopolnil 16 let starosti, ne sme opravljati dela med 22. in 6. uro naslednjega dne,
- delavec med dopolnjenim 16. in 18. letom starosti ne sme opravljati dela med 23. in 6. uro naslednjega dne.

Ker zakon izrecno določa, da mora delavka dati predhodno soglasje k odreditvi nočnega dela, pomeni to, da lahko delavka predlog za izdajo takega soglasja tudi zavrne.

Sindikati ima pravico nadzorovati izpolnjevanje in izvajanje pogojev o uvedbi nočnega dela in v primeru kršitev lahko zahteva od poslovnodnega organa takojšnjo ustavitev nočnega dela. Če zahteva ni upoštevana, lahko zahteva posredovanje inšpekcije za delo.

Ker se šteje nočno delo kot posebne delovne okoliščine, je treba zagotoviti tudi varstveni ukrepe, ki jih določa Zakon o varstvu pri delu. Izpolnjeni morajo biti vsi predpisani in dogovorjeni pogoji za tako delo (zagotovljeno varstvo otrok, topel obrok, prevoz na delo in z dela, zasedba nočne izmene s strokovnimi delavci, ki so potrebni, da delo poteka organizirano in nemoteno). Delavec ima po Zakonu o varstvu pri delu pravico odkloniti nočno delo, če niso izpolnjene ustrezne okoliščine zanj. V organizaciji, kjer se delo opravlja v izmenah, mora biti poskrbljeno za periodično izmenjavo delavcev. Kršitev tega določila pomeni prekršek, za katerega se kaznuje organizacija oz. odgovorna oseba.

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ONKOLOGIJI
vabi na 20. strokovni seminar

**ZADOVOLJNA, CELOVITO UREJENA MEDICINSKA SESTRA -
KAKOVOSTNA ZDRAVSTVENA NEGA**

KRAJ: GOZD MARTULJK - HOTEL ŠPIK
DNE: 15. IN 16. MAJ 1997 - PRIČETEK OB 9.00 URI

PROGRAM:

1. UVOD IN KULTURNI PROGRAM
2. **ETIČNA NAČELA MEDICINSKE SESTRE**
- Vera Grbec, dipl. org. dela
3. **SINDROM STRESA IN IZGOREVANJA MEDICINSKE SESTRE - TEORETIČNO IZHODIŠČE, SIMPTOMI IN POSLEDICE** - doc. dr. Asja Nina Kovačev
4. **IZGOREVANJE MEDICINSKE SESTRE V PRAKSI**
- Tatjana Žargi, VMS
5. **POMEN SUPERVIZIJE V ZDRAVSTVENI NEGI**
- Darja Thaler, VMS, dipl. org. dela, supervisor
6. **SUPERVIZIJA - OBLIKA REŠEVANJA PROBLEMOV**
- prof. dr. Alenka Kobolt
7. **VPLIV HUMORJA V ZDRAVSTVENI NEGI - SMEH NAJBOLJŠE ZDRAVILO**
- Petra Kersnič, prof. zdrav. vzgoje
8. **PRAVNA ZAŠČITA MEDICINSKE SESTRE**
- prof. dr. Alenka Šelih
9. **VPLIV ONKOLOŠKE ZDRAVSTVENE NEGE NA KVALITETO BOLNIKOVEGA ŽIVLJENJA**
- Marina Velepich, VMS
10. **OSEBNE IZKUŠNJE NA ZGORNJE TEME IN ETIČNE DILEME PRI STROKOVNEM DELU**
- medicinske sestre z raznih področij

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija znaša 14.000 SIT za člane zbornice, za nečlane 28.000 SIT in jo lahko vplačate pred pričetkom seminarja ali na žiro račun ZDMSZTS: 50101-678-48641, sklic na številko 00-122-16 s pripisom "za sekcijo medicinskih sester v onkologiji". Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Rezervacija prenočišča: Hotel Špik, Gozd Martuljk - telefon: 064/880-120.

Dodatne informacije: Slavica Hodžič, tel.: 061/13 20 018.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije medicinskih sester v onkologiji

Olga Koblar

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zdraviliški dejavnosti

VABILO

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zdraviliški dejavnosti

vas vabi na

strokovni seminar,

ki bo v petek 16.05.1997 ob 10.00 uri

v predavalnici Mladinskega klimatskega zdravilišča v Rakitni

PROGRAM:

- 09.00 - 10.00 Registracija udeležencev**
- 10.00 Otvoritev srečanja**
Jože Matjašec, predsednik sekcije
- 10.15 Pozdravni govor in predstavitev MKZ Rakitna**
dr. Anton Mravljak, direktor MKZ Rakitna
- 10.30 Kašelj pri otroku**
dr. Marina Praprotnik, specialistka pediatrije
- 11.15 Fizioterapija in čiščenje dihalnih poti**
Maja Marija Potočnik, višja respiratorna fizioterapevtka
- 11.45 Vzorci in preiskave pri okužbah respiratornega trakta otrok**
dr. Fišer Nataša, specialistka epidemiologije
- 12.15 Opazovanje in zdravstvena nega otroka s kašljem**
Vida Božič, zdravstveni tehnik; Urša Mak, zdravstveni tehnik
- 12.45 Ukrepi za preprečevanje prenosa respiratornih infekтов pri otrocih**
Jože Matjašec, višji zdravstveni tehnik
- 13.15 Zaključek seminarja in skupno kosilo**

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija znaša za člane ZZNS 7.000 SIT, za nečlane pa 14.000 SIT in jo udeleženci vplačajo na seminarju ali na žiro račun zbornice številka: 50101-678-48641, sklic na štev. 00 12215 s pripisom "za sekcijo v zdraviliški dejavnosti". Člansko izkaznico imejte s seboj!

Prosimo, da nam vsaj 3 dni prej javite svojo udeležbo na seminarju!

Za dodatne informacije:

Jože Matjašec, v.m.t., tel.: 061 650 050; (E-mail): Joze.Matjasec@guest.arnes.si

Predsednik sekcije

Jože Matjašec l.r.

SEKCIJA OPERACIJSKIH MEDICINSKIH SESTER VABI
NA DVODNEVNI SEMINAR, KI BO 16. IN 17. MAJA 1997 V KULTURNEM CENTRU LAŠKO

TEMA: UROLOGIJA IN NOVOSTI V OČESNI KIRURGIJI

PETEK, 16. MAJA 1997

09.00 Registracija udeležencev

10.00 **Urgenca v urologiji**, Štefan TISEL, dr. med.

Hiperplazija prostate in terapija, mag. Igor BIZJAK, dr. med.

Priprava in pooperativna zdravstvena nega pri transuretralni resekciji, Olga BREČKO, vms
ODMOR OB KAVI

Totalna cistektomija, prim. Milan ŽUNTAR, dr. med.

Priprava in pooperativna zdravstvena nega bolnika pri totalni cistektomiji, Marjana OMAN, vms
KOSILO

15.00 **Urološka diagnostika**, Štefan TISEL, dr. med.

Terapija konkrementov v uretru, mag. Igor BIZJAK, dr. med.

Jatrogene poškodbe uretra in mehurja, prim. Milan ŽUNTAR, dr. med.

Kirurgija sprednjega segmenta očesa, as. Vladimir PFEIFER, dr. med.

Delo operacijske medicinske sestre pri operaciji sprednjega segmenta očesa,
Irma MRZELJ, vms
SKUPNA VEČERJA

SOBOTA, 17. maja 1997

09.30 **Odvzežn urina pri ženskah**, Mirjana REP, vms

Nekomplicirani uroinfekti spodnjih sečil pri ženskah, Marko ERKLAVEC, dr. med.

Stresna inkontinenca, Sandi POTEKO, dr. med.

Delo operacijskih medicinskih sester v urodinamskem laboratoriju, Kristina MOČNIK, vms
Akutni skrotum, Marko ERKLAVEC, dr. med.

INFORMACIJE:

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane ZZNS je 14.000 SIT, za nečlane 28.000 SIT, za študente in upokojene brezplačno. Vplačate lahko na ŽR 50101-678-48641, sklic na št. 00 12203 ali pa znesek poravnate pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji. Prenočišča so v Zdravilišču Laško. Prijavnico pošljite na naslov: Zdravilišče, Zdraviliška c. 4, Laško. Rezervirate lahko tudi po telefonu 063/731-336 ali po faksu 063/731-347.

Nočitev z zajtrkom v enoposteljni sobi je 7.200 SIT, v dvoposteljni sobi 5.700 SIT, ali hotel Hum, Trg svobode 2, tel. 063/731-449, faks 063/731-736. Nočitev z zajtrkom v enoposteljni sobi je 5.100 SIT, v dvoposteljni sobi 7.700 SIT.

DODATNE INFORMACIJE: Neva PAPLER, Onkološki inštitut Ljubljana - Tel.: 061/323-063 int. 29-11

ORGANIZACIJSKI ODBOR: Zinka ŠUSTER, Marjana OMAN, Mirjana REP, Kristina MOČNIK

PRISRČNO VABLJENI

Predsednica sekcije:

Neva PAPLER

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

PULMOLOŠKA SEKCIJA

Vabi na

dvodnevni seminar,

ki bo 16. in 17. maja 1997 v hotelu Riviera v Portorožu.

Program srečanja:

Petek, 16. maj 1997

- 9.00 **Registracija udeležencev**
10.00 **Otvoritev srečanja**
10.10 **Klinika pljučnega raka**
mag. Marjeta Terčelj, dr. med.
11.00 **Kajenje**
as. mag. Matjaž Turel, dr. med.
11.45 **Priprava bolnika na endoskopske preiskave**
VMS Breda Papler
Odmor za kosilo
14.30 **Vloga citologije in histologije v diagnostiki pljučnega raka**
Izidor Kern, dr. med.
15.15 **Medicinska sestra in stres**
VMS, prof. zdr. vzgoje Saša Kadivec
Zvečer: Skupna večerja na domačiji s kmečkim turizmom

Sobota, 17. maj 1997

- 9.30 **Aplikacija citostatikov in ZN bolnika**
VMS Jožica Jošt
10.15 **Vloga medicinske sestre pri razbremenilni plevralni punkciji**
VMS Marija Špelič
10.45 **Vloga socialnega delavca v procesu zdravljenja bolnika s pljučnim rakom**
soc. delavka Ana Dejak
12.00 **Zaključek seminarja**

INFORMACIJE:

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane ZZNS je 14.000 SIT, za nečlane 28.000 SIT. Vplačate lahko na žiro račun 50101-678-48641, sklic na številko 00 122 09 ali pred pričetkom seminarja. Rezervacije za prenočišča lahko opravite na naslovu Hotel Riviera, Portorož, ga. Alison Ribarič, fax 066/747-239.

Dodatne informacije pri VMS Nadi Pogačar, ATD Koper (tel. 066/271-449, dopoldne).

Organizacijski odbor: Marija Špelič, Ljubica Ravnikar, Saša Kadivec, Nada Pogačar.

Lep pozdrav in prisrčno vabljeni!

Predsednica sekcije

Marija Špelič

Zbornica zdravstvene nege Slovenije - Psihiatrična in nevrolška sekcija

5. POSVETOVANJE O TEORIJ IN PRAKSI ZDRAVSTVENE NEGE

22. in 23.5.1997 v Dobrni

Letošnji temi: **ETIČNE DILEME V ZDRAVSTVENI NEGI IN**

RAČUNALNIŠKO PODPRTI INFORMACIJSKI SISTEMI V ZDRAVSTVENI NEGI

ČETRTEK, 22.05.1997

08.30 - 09.30 registracija udeležencev

09.30 - 17.00 okrogla miza

Etično-pravni vidiki v zdravstveni negi - Vera Grbec, VMS, dipl. org. dela (Visoka šola za zdravstvo v Ljubljani)

Pravice bolnikov - Alenka Krist, VMS, prof. soc. ped. (Klinični center v Ljubljani)

Etične dileme v psihiatrični zdravstveni negi - Ladi Škerbinek, VMS, prof. ped. (Psihiatrična klinika v Ljubljani)

Etične dileme ob sprejemu bolnika - Drago Vorih, ZT (Psihiatrična klinika v Ljubljani)

Etične dileme ob bolniku z nasilnim vedenjem - Zlata Živič, VMS, (Psihiatrična klinika v Ljubljani)

Etične dileme pri neozdravljivo bolnih

- Marjana Božjak, VMS (Interna klinika, Klinični odd. za hematologijov Ljubljani)

Moralna vprašanja in dileme v času šolanja medicinske sestre

- Lucija Mesarič, študentka Visoke šole za zdravstvo v Ljubljani

Razprave

dela v malih skupinah

plenarni zaključek

PETEK, 23.05.1997

09.30 - 14.00 okrogla miza

Pravni vidiki varovanja osebnih podatkov v zdravstvu - mag. Jože Šantovec, dipl. iur. (Ministrstvo za pravosodje, podpredsednik Komisije za varovanje osebnih podatkov pri Svetu Evrope)

Predstavitev novosti v okviru evropskega projekta Telenurse - Majda Šlajmer Japelj, VMS, dipl. soc.

(direktorica Kolaborativnega centra Svetovne zdravstvene organizacije za primarno zdravstveno nego)

Zasnova informacijskega sistema v patronažni zdravstveni negi - mag. Olga Šušteršič, VMS, dipl. org. dela

(Visoka šola za zdravstvo v Ljubljani) - in prof. dr. Vladislav Rajkovič, dipl. ing.

Računalniški program v socialnih zavodih - Marta Gašparovič, VMS, (Dom starejših občanov Grosuplje)

Predstavitev informacijskega sistema zdravstvene nege v Kliničnem centru

- Bara Pavšič Trškan, VMS, dipl. org. dela, s sodelavci (Klinični center v Ljubljani)

Razprave

demonstracija in preizkušanje računalniških programov

dela v malih skupinah

plenarni zaključek

Izobraževanje je priznано kot strokovno izpopolnjevanje.

Prenočišče si lahko rezervirate v recepciji zdravilišča Dobrna. Tel.: 063/778-110, faks: 063/778-034. Pri rezervaciji se sklicujte na "semi-nar psihiatrične in nevrolške sekcije".

Kotizacija za člane zbornice znaša 16.000 SIT. V kotizacijo je vštet obsežen zbornik prispevkov vseh petih posvetovanj, vključno z letošnjimi prispevki, po želji delo na računalnikih in udeležba pri vseh dejavnostih po programu, kava in osvežitve pijače.

Zaradi organizacije dela v malih skupinah in z računalniki Vas prosimo, da udeležbo prijavite najkasneje do 15.5.1997 na naslov: Livio Kocina, Klinični oddelk za mentalno zdravje, Zaloška 29, 1105 Ljubljana. Vse dodatne informacije pa lahko dobite: Marija Mrak in Livio Kocina, tel.: 061/140 20 30 ali 0609/63 77 48. S seboj prinesite potrdilo o plačani kotizaciji in člansko izkaznico ZZNS.

Strokovno-organizacijski odbor: Marija Mrak, Livio Kocina, Branka Mikluž in Drago Vorih.

Predsednica sekcije:

Marija Mrak

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - PSIHIATRIČNA IN NEVROLOŠKA SEKCIJA
INTENZIVNI IZKUSTVENO-IZOBRAŽEVALNI PROGRAM S PODROČJA MEDSEBOJNIH ODNOSOV:

"ZDRAVSTVENA NEGA SMO LJUDJE"

HOTEL BOR IN GRAD HRIB - PREDDVOR - 29., 30. in 31.5.1997

Zaradi izjemnega zanimanja v marcu in aprilu vabimo vse tiste, ki se programa niso mogli udeležiti takrat, da se čimprej prijavijo na dodatni termin. Hvala za razumevanje.

ČETRTEK, 29.5.1997	09.00 - 09.30	REGISTRACIJA
	09.30 - 10.00	PREDSTAVITEV PROGRAMA, Marija Mrak, strokovni vodja programa
	10.00 - 10.30	OSEBNOSTNI RAZVOJ, Ladi Škerbinek, VMS, prof. ped.
	10.45 - 11.15	KOMUNIKACIJA, Brane Kogovšek, VZT, prof. def.
	11.15 - 13.30	KOSILO
	13.30 - 15.00	MALE SKUPINE
PETEK, 30.5.1997	15.00 - 15.30	ODMOR
	15.30 - 16.30	VELIKA SKUPINA
	09.00 - 09.30	MI MED SEBOJ, Marija Mrak, VMS, spec. psih.ZN
	09.45 - 11.15	MALE SKUPINE
	11.30 - 12.00	SKRB ZASE, Brane Kogovšek, VZT, prof. def.
	12.00 - 13.30	KOSILO
SOBOTA, 31.5.1997	13.30 - 15.00	MALE SKUPINE
	15.00 - 15.30	ODMOR
	05.30 - 16.30	VELIKA SKUPINA
	09.00 - 10.30	MALE SKUPINE
	10.30 - 11.00	ODMOR
	11.00 - 12.00	VELIKA SKUPINA

V zadnjih letih se v svetu vse bolj zavedajo pomena medsebojne komunikacije in poznavanja dogajanja v skupini. Prvi so pomembnost zaznali vrhunski vodilni delavci, kasneje pa so zaradi potreb po večji učinkovitosti timov ta znanja omogočili tudi drugim sodelavcem.

Program "ZDRAVSTVENA NEGA SMO LJUDJE" se od podobnih programov razlikuje predvsem v dveh pomembnih dejstvih:

- Običajno taki programi učijo različne tehnike komuniciranja in vsebujejo vaje v učnih delavnicah ob igranju "namišljenih situacij". Naš program obsega dodatne vsebine. Predvsem ponuja priložnost, da vsak udeleženec z lastnim aktivnim pristopom ustvarja resnično dogajanje v skupini, ki ga živimo in čutimo. S tem pa se učimo spremljati medosebne odnose in jih aktivno tudi ustvarjati oz. spreminjati.

- Naš program je nastal na osnovi večletnih izkušenj s podobnimi programi. Prilagojen je prav ljudem, ki delajo na področju zdravstvene nege. Vodi jo ga strokovnjaki, ki izhajajo iz te stroke in imajo poleg strokovnih izkušenj iz kliničnega dela tudi vpogled v dogajanje na področju zdravstvene nege.

V pravilnem okolju hotela Bor Vam bomo torej približali skriti svet medosebnih odnosov, kar Vam bo zagotovo olajšalo reševanje različnih težav in napolnilo Vaše življenje z novimi vsebinami. Z veseljem Vas tudi obveščamo, da pripravljamo nadaljevalne programe.

Program se upošteva kot strokovno izpopolnjevanje. Prenočišče si rezervirajte v recepciji Hotela Bor - Grad Hrib Preddvor, tel.: 064/451-080, faks: 064/451-370. Pri rezervaciji se sklicujte na "program psihiatrične in nevrološke sekcije".

Kotizacija za člane zbornice znaša 21.000 SIT. Nakažete jo lahko na žiro račun ZZNS številka 50101-678-48641,

z obvezno sklicno številko 00 12207. S seboj prinesite potrdilo o plačani kotizaciji in člansko izkaznico ZZNS.

Število udeležencev je zelo omejeno, zato prijave sprejemamo le do zapolnitve mest. Prijavite se lahko na naslov: Livio Kocina, Klinični odd. za mentalno zdravje, Zaloška 29, 1105 Ljubljana. tel.: 061/140 20 30 ali 0609/63 77 48

Vsakemu udeležencu pisno odgovorimo in s tem potrdimo prijavo, sicer pa prosimo, da preverite prijavo pri kontaktni osebi: Strokovno organizacijski odbor: Marija Mrak, Ladi Škerbinek, Brane Kogovšek, Livio Kocina, Branka Mikluž in Drago Vorih.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Sekcija MS in ZT za anesteziologijo, intenzivno nego in terapijo ter transfuziologijo

vabi na 34. strokovno srečanje

"Zdravstvena nega vitalno ogroženega bolnika", ki bo 30. in 31. maja 1997 v hotelu Slavija v Mariboru.

Petek, 30. maj 1997

09.00 Registracija

10.00 Otvoritev seminarja

Bolezni in poškodbe, ki neposredno ogrožajo življenje, Zoran Zabavnik, dr. med.; SB Maribor

Vloga medicinske sestre v bolnišnični urgentni službi, Irena Krobej, VMS, Marija Štaus, ZT; SB Maribor

Zdravstvena nega vitalno ogroženega bolnika v enoti intenzivne terapije (EIT)

Vida Vitek, VMS, Karmen Pislak, ZT; SB Maribor

Transport vitalno ogroženega bolnika na diagnostične in terapevtske posege izven EIT

Simona Šoštarec, VMS; KC Ljubljana

Transport in sprejem vitalno ogroženega novorojenčka

Mihaela Verbič, VMS, Klavdija Sosič, VMS; KC Ljubljana

13.00 Odmor za kosilo

Akutni miokardni infarkt in dejavniki tveganja, mag. asist. Andreja Sinkovič, dr. med.; SB Maribor

Zdravstvena nega bolnika z akutnim miokardnim infarktom, Betka Špalir, VMS; SB Maribor

Motnje srčnega ritma, mag. Zlatko Pehnec, dr. med.; SB Maribor

Zdravstvena nega bolnika z motnjami srčnega ritma, Jožica Šuran, VMS; SB Maribor

16.00 Odmor

Akutno popuščanje srca in zdravljenje z intraaortno balonsko črpalko

doc. dr. Bojan Pohar, dr. med.; KC Ljubljana

Zdravstvena nega bolnika z intraaortno balonsko črpalko, Slavica Kojanič, VMS; KC Ljubljana

Diskusija

20.30 Skupna večerja

Sobota, 31. maj 1997

09.30 **Posebnosti pri oživiljanju bolnikov po operaciji na srcu**, Stanka Pipan, VMS; KC Ljubljana

Zdravstvena nega bolnika po operaciji na srcu, Benica Žnidaršič, VMS; Renata Nagode, VMS; KC Ljubljana

Zdravstvena nega bolnika z grozečo rupturo anevrizme abdominalne aorte od sprejema do operacije

Borislava Ivanovič, VMS, Ivica Somrak, VMS; KC Ljubljana

10.30 Odmor

Pomen prehospitalne oskrbe pri vitalno ogroženih bolnikih, asist. Dušan Vlahovič, dr. med.; KC Ljubljana

Edukacija za zdravstveno nego vitalno ogroženih bolnikov, Zorica Kardoš, VMS; KC Ljubljana

Diskusija

INFORMACIJE:

Seminar šteje v strokovno izobraževanje. Kotizacija za člane ZZNS znaša 14.000 SIT, za nečlane 28.000 SIT. Vplačate lahko na ŽR ZZNS: 50101-678-48641, sklic na št. 00-122-11 s pripisom "Sekcija za anesteziologijo" ali pa znesek poravnate uro pred pričetkom seminarja. Za dijake, študente in upokoјence kotizacije ni.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji. Prenočišča so v hotelu Slavija. Prijave sprejema recepcija hotela. Tel. 062/26-661, faks: 062/222-357. Rezervacijo opravite do 25.5.1997.

DODATNE INFORMACIJE: Jelka Černivec - SB Maribor, tel. 062/37-221 int. 24-61

Vida Vitek - SB Maribor, tel. 062/37-221 int. 15-71

Organizacijski odbor: Irena Buček Hajdarevič, Zdenka Kramar, Jelka Černivec, Vida Vitek, Nada Lukič, Jožica Šuran

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije: Irena Buček Hajdarevič

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE
PSIHIATRIČNA IN NEVROLOŠKA SEKCIJA
KLINIČNI CENTER, Psihiatrična klinika
pripravlja

**funkcionalno izobraževanje zdravstvenih tehnikov in medicinskih sester
iz psihiatrične zdravstvene nege,**

ki bo potekalo v Psihiatrični kliniki, Studenec 48, Ljubljana

od 5. - 16. maja 1997 za prvo skupino in

od 19. - 30. maja 1997 za drugo skupino (80 ur).

Udeležba na tečaju je verificirana in se šteje za strokovno izobraževanje.

Urnike predavanj in razporeditev v skupini boste prejeli po pošti po prejetju prijavnice. Število udeležencev v posameznem tečaju je omejeno.

Kotizacijo, ki znaša 50.000 SIT je možno poravnati na žiro račun številka: 50101-678-48641, z obveznim sklicevanjem na številko: 00 12207 in s pripisom "za funkcionalno izobraževanje", ali osebno pred pričetkom tečaja.

Prijavite se lahko do 25.4.1997 na naslov:

Radojka Kobentar, Psihiatrična klinika, Studenec 48, 1260 Ljubljana.

Prisrčno vabljeni!

Zbornica zdravstvene nege Slovenija - Oftalmološka sekcija

VABILO

Vabimo vas na strokovni seminar oftalmološke sekcije, ki bo v petek, 09. maja 1997, s pričetkom ob 9.00 uri v konferenčni dvorani Hotela Krka v Novem mestu, Novi trg 1.

PROGRAM:

9.00 - 10.00	Sprejem in registracija udeležencev
10.00 - 10.15	Uvodni pozdravi in izvolitev delovnega predsedstva
10.15 - 11.30	Krkin analgetiki - Lili Voušek, mag. ph.
Kontaktne leče - Branimir Jurekovič, dr. med. oftalmolog
Delo medicinske sestre v kabinetu za kontaktne leče - Mojca Kavšek, SMS
11.30 - 12.00	Odhod v Tovarno zdravil Krka Novo mesto
12.00 - 13.30	Predstavitev in ogled Tovarne zdravil Krka
13.30 - 14.00	Vrnitev v Hotel Krka
14.00	Kosilo v Hotelu Krka

OBVESTILA:

Udeleženci naj parkirajo osebna vozila v parkiri hiši, ki je v neposredni bližini Hotela Krka.

Za tiste udeležence, ki ne bodo imeli lastnega prevoza, bo organizator poskrbel za prevoz iz Hotela Krka v Tovarno zdravil Krka in obratno.

Kotizacija za člane zbornice znaša 7.000 SIT, za nečlane 14.000 SIT. Kotizacijo lahko vplačate na žiro račun zbornice: 50101-678-48641, sklic na številko 00-12213 ali pred pričetkom seminarja.

Pri registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Seminar se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije:

Ljuba TALJAT

KLINIČNI CENTER

Očesna klinika, Zaloška 2, 1000 Ljubljana

**PROGRAM FUNKCIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA
ZDRAVSTVENA NEGA OČESNEGA BOLNIKA**

PROGRAM I. DEL, četrtek, 12. 6. 1997 ob 13.00

Predavalnica KC

UVOD

1. Kratak pregled anatomije in fiziologije očesa:
prof. dr. Gorazd Kolar, dr. med.
2. Timsko obravnavanje očesnih bolnikov:
 - a) Priprava bolnika na očesni pregled in dajanje očesne terapije: *Aleksandra Kraut, dr. med.*
 - b) Kirurške rekonstrukcije: pregled bolezni in poškodb očesa:
asist. dr. Brigita Drnovšek - Olup, dr. med.

PROGRAM - II. DEL, petek, 13. 6. 1997 ob 13.00

Učna delavnica, Očesna klinika, Zaloška 2, Ljubljana

1. SPLOŠNI DEL

- evertiranje zgornje in spodnje trepalnice, *Tatjana Nendl, VMS*
- očesna terapija, mrzli in topli obkladki, *Tatjana Nendl, VMS*
- zaščita očesa (obveza, ščitek, vlažna komora), *Tatjana Nendl, VMS*
- prva pomoč pri poškodbah očesa, *Sonja Šinkovec, VMS*
- zdravljenje bolnika z motnjami vida, *Sonja Šinkovec, VMS*
- zdravstvena vzgoja delavcev v zdravstveni negi, *VMS Sonja Šinkovec, VMS*

2. KONTAKTNE LEČE

- vstavev in odstranitvev kontaktne leče
- higiensko vzdrževanje kontaktne leče (shranjevanje, čiščenje), *Milica Cafuta, VMS*

3. FIZIOTERAPIJA V OFTALMOLOGIJI IN OČESNA PROTETIKA

- vstavev, odstranitvev očesne proteze ter čiščenje očesne proteze,
Alenka Sterle, višji fizioterapevt.

Izobraževanje je namenjeno medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, ki se srečujejo z očesnimi bolniki po bolniških oddelkih in spec. ambulantah KC. Izobraževanje bo potekalo v sodelovanju z Zbornico zdravstvene nege in se bo upoštevalo pri napredovanju.

Program funkcionalnega izobraževanja bo potekal 12. in 13. 6. 1997 ob 13. uri v predavalnici KC II.

Pisne prijave za udeležbo pošljite do 30. 4. 1997 na naslov: Možek Meta, VMS, Očesna klinika
Zaloška 2, 1000 Ljubljana

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 13 13 113 int. 43-42 - .

ONKOLOŠKI INŠTITUT
OBVESTILO ZDRAVSTVENIM ZAVODOM

V skladu s programom pripravništva za višje medicinske sestre (Ur. list RS, št. 56-11.X.1996) obveščamo, da bo v Onkološkem inštitutu Ljubljana, v dneh od 22.4. - 25.4.1997 organiziran teoretični del usposabljanja iz onkologije in onkološke zdravstvene nege.

Kotizacija za 4-dnevni seminar teoretičnega dela usposabljanja znaša 31.000,00 SIT in je vplačljiva na seminarju, oz. jo lahko nakažete na žiro račun Onkološkega inštituta št.: 50103-603-45793, s pripisom "izobraževanje VMS". Prosimo vas, da potrdilo o vplačani kotizaciji prinesete s seboj. V kotizacijo je všteti zbornik predavanj, malica in kava. Izobraževanja se lahko udeležijo tudi medicinske sestre in zdravstveni tehniki z že opravljenim strokovnim izpitom. Možna je tudi le enodnevna udeležba s kotizacijo 7.000,00 in nakupom zbornika za 2.000,00 SIT. Zaradi evidence pripravnikov prosimo, da do 15.4.1997 kandidate pisмено ali telefonično prijavite na naslov:

Velepič Marina, Onkološki inštitut Ljubljana, Zaloška 2, 1000 Ljubljana, tel.: 061/13 20 018, faks: 061/13 14 180.

Pripravniki naj s seboj prinesejo pravilno izpolnjen list o pripravništvu, ki ga je izdala Zbornica zdravstvene nege Slovenije.

Lep pozdrav!

Direktorica za zdravstveno nego: Marina Velepič, VMS

PROGRAM TEORETIČNEGA USPOSABLJANJA IZ ONKOLOGIJE IN ONKOLOŠKE ZDRAVSTVENE NEGE ZA VMS PRIPRAVNICICE OD TORKA, 22.4.1997 DO PETKA, 25.4.1997 - Onkološki inštitut Ljubljana, stavba C, predavalnica

1. DAN, TOREK 22.4.1997

- 08.00 Registracija
- 08.20 Informacije o poteku seminarja - Jožica Bostič-Pavlovič, VMS
- 08.30 - 09.15 PROCES RAZVOJA RAKA - doc. dr. Albert Peter Fras
- 09.30 - 10.15 POGOSTNOST RAKA IN PREŽIVETJE BOLNIKOV V REPUBLIKI SLOVENIJI - prof. dr. Vera Pompe-Kirm
- 10.15 - 10.30 odmor
- 10.30 - 11.45 DEJAVNIKI TVEGANJA IN MOŽNOSTI PREPREČEVANJA RAKA
ORGANIZACIJA ONKOLOŠKEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA as. dr. Maja Primic Žakelj
- 11.50 - 12.35 DIAGNOSTIČNE METODE V ONKOLOGIJI - doc. dr. Albert Peter Fras
- 12.45 - 13.30 ONKOLOŠKA KIRURGIJA - doc. dr. Marko Snoj

2. DAN, SREDA 24.4.1997

- 08.00 - 08.45 ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA DOJKE IN SAMOPREGLEDOVANJE DOJK - Tatjana Kumar, VMS
- 08.50 - 09.35 ZA ONKOLOŠKEGA KIRURŠKEGA BOLNIKA - Marija Rebevsšek, VMS
- 09.40 - 10.40 FIZIOTERAPIJA IN REHABILITACIJA ONKOLOŠKEGA BOLNIKA - Stana Kneževič, VFT
- 10.40 - 11.00 odmor
- 11.00 - 12.00 SISTEMSKO ZDRAVLJENJE - dr. Olga Cerar
- 12.05 - 13.10 ZN BOLNIKA NA SISTEMSKEM ZDRAVLJENJU - Olga Koblar, VMS
- 13.15 - 14.00 OSNOVNI PRINCIPI PREHRANE ONKOLOŠKEGA BOLNIKA - Helena Drolc, VMS

3. DAN, ČETRTEK 24.4.1997

- 08.00 - 08.50 OSNOVE RADIOTERAPIJE - prof. dr. Janez Kuhelj
- 09.00 - 09.45 ZN OBSEVANEGA BOLNIKA - Zdenka Erjavšek, VMS
- 09.50 - 10.25 ZN BOLNIKA ZDRAVLJENEGA Z BRAHIRADIOTERAPIJO - Tatjana Pouh, VMS
- 10.25 - 10.45 odmor
- 10.45 - 11.45 ZAŠČITA OSEBJA PRED IONIZIRAJOČIM SEVANJEM - Janez Marolt, VRT
- 11.50 - 12.25 PRAVICE BOLNIKOV iz področja zdravstvenega, socialnega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja - Irena Golob, VMS
- 12.30 - 13.30 VLOGA OŽJEGA IN ŠIRŠEGA OKOLJA PRI PSIHIČNI REHABILITACIJI ONKOLOŠKEGA BOLNIKA
- prof. Marija Strojín, dipl. psih.

4. DAN, PETEK 25.4.1997

- 08.00 - 09.30 BOLNIKOVO DOŽIVLJANJE V RAZLIČNIH FAZAH BOLEZNI, KOMUNIKACIJA, TIMSKO DELO, POMOČ SVOJCEM
- dr. Metka Klevišar
- 09.35 - 10.15 PISMEMO PREVERJANJE ZNANJA
- 10.15 - 10.30 odmor
- 10.30 - 11.30 ZDRAVLJENJE BOLEČINE - prim. dr. Drago Ažman
- 11.35 - 12.20 POSEBNOSTI ZN BOLNIKA OB ANALGEZIJI - Mira Logonder, VMS
- 12.25 - 13.00 ZAKLJUČEK SEMINARJA - Marina Velepič, VMS - direktorica za ZN, Jožica Bostič-Pavlovič, VMS, pomoč. direktorice za ZN

SLOVENSKO MENOPAVZNO DRUŠTVO

prireja

v sodelovanju z ZBORNICO ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

23. maja 1997 na Ginekološki kliniki v Ljubljani (predavalnica, Štajmerjeva 3)

ŠOLO ZA MENOPAVZO ZA MEDICINSKE SESTRE

PROGRAM

09.30 - 09.35 Dobrodošlica organizatorjev

09.35 - 10.00 Menopavza in Slovensko menopavzno društvo - prof. dr. Lidija Andolšek

Moderatorica: mag. as. prim. dr. Alenka Pretnar-Darovec

10.00 - 10.30 Ženska pred menopavzo in po njej - prof. dr. Helena Meden-Vrtovec

10.30 - 11.00 Urogenitalne težave - Joža Gruden, VMS

11.00 - 11.30 Psihične spremembe v klimakteriju - dr. Janez Mlakar, dipl. psihol.

11.30 - 11.45 Vprašanja in odgovori

11.45 - 12.15 Odmor s kavo in sokom

Moderatorica: prof. dr. Helena Meden-Vrtovec

12.15 - 12.45 Hormonsko nadomestno zdravljenje - prof. dr. Meta Hren-Božič

12.45 - 13.15 Alternativni pristopi - mag. Gabrijela Gaber, viš. fizioter., in Ljubica Kumer, VMS

13.15 - 13.30 Vprašanja in odgovori

13.30 - 14.30 Kosilo

Moderatorica: prof. dr. Meta Hren-Božič

14.30 - 15.15 Koronarne bolezni in hormonsko nadomestno zdravljenje - prof. dr. Irena Keber

15.15 - 16.00 Svetovanje ženskam z rakastim obolenjem v pomenopavzi - Neva Papler, VMS

16.00 - 16.15 Vprašanja in odgovori

Moderator: prim. dr. Slavko Peterlin

16.15 - 16.45 Proces svetovanja v obravnavi žensk pred menopavzo in po njej

- Maca Maček, dipl. soc. del.

16.45 - 17.00 Vprašanja in odgovori

17.00 Zaključek

Kotizacija za Šolo znaša 8.000,00 SIT in vključuje pisno gradivo, kosilo ter kavo in sok med odmori.

Nakažite jo, prosim, na ŽR številka 50101-678-070008- Ginekološka sekcija SZD, Ljubljana, Štajmerjeva 3 - Menopavzna šola za MS. Potrdilo o udeležbi v Šoli bo upoštevano kot dokazilo pri preverjanju strokovne usposobljenosti.

Prijava s priloženim potrdilom o plačani kotizaciji prosim pošljite Boženi Krušič (telefon: 140 11 51, telefaks: 140 11 10) v tajništvo Ginekološke klinike najkasneje do 10. maja 1997.

SLOVENSKO ZDRUŽENJE ZA URGENTNO MEDICINO

organizira v sodelovanju z
EUROPEAN RESUSCITATION COUNCIL - ERC,
EUROPEAN SOCIETY FOR EMERGENCY MEDICINE - EuSEM,
ZBORNICO ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE oziroma
SEKCIJO MED. SESTER IN ZDR. TEHNIKOV URGENTNE MEDICINE in
SEKCIJO ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV - REŠEVALCEV SLOVENIJE ter
MINISTRSTVOM ZA ZDRAVSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

4. MEDNARODNI SIMPOZIJ O URGENTNI MEDICINI

18. - 21. junij 1997 - PORTOROŽ - GRAND HOTEL EMONA, KONGRESNI CENTER BERNARDIN

SIMPOZIJ JE NAMENJEN zdravnikom vseh strok, medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, ki se pri svojem delu srečujejo z urgentnimi primeri ali se želijo za to področje dodatno usposobiti.

Udeležbo in predavanja so že potrdili UGLEJNI GOSTJE IZ TUJINE: W.F. Dick, predsednik ERC (Nemčija), L. Bossaert, častni tajnik ERC (Belgija), P.J.F. Baskett (V. Britanija), J.M. Field (ZDA), C.J. Holliman (ZDA), R.W. Koster (Nizozemska), D. Kettler (Nemčija), A. Gullo (Italija), D.W. Yates (V. Britanija), G.L. Larkin (ZDA), C. Kapsner (ZDA), M. Tehovnik (ZDA), S. Davis (ZDA).

PROGRAMSKI ODBOR za sestrski del srečanja: Slavica Klančar (predsednica), Melanija Plančak, Andrej Fink, Draga Štromajer, Andrej Bručan, Majda Cotič, Janez Kramar, Milenka Kozlovič, Mojca Homar.

PROGRAMSKI ODBOR za zdravniški del srečanja: A. Bručan (predsednik), P. Aplenc, A. Baraga, T. Gabrijelčič, M. Gričar, V. Eržen-Paver, M. Horvat, M. Hribar-Habinc, B. Kamenik, N. Krčevski, M. Pečan, T. Pogačnik, B. Pohar, D. Polh, J. Primožič, J. Prinčič, M. Tonin, K. Turk, I. Vidmar, L. Vidmar, A. Žmavc.

Strokovni program:

OTVORITVENO PREDAVANJE W.F. Dick: *Učinkovitost zdravljenja pri politravmi*

POLITRAVMA (skupna predavanja)

P. Aplenc, T. Mirkovič: *Predbolnišnična medicinska pomoč in oskrba politravmatiziranega bolnika*

J. Prinčič, M. Hribar-Habinc: *Prva oskrba politravmatiziranega bolnika po prihodu v bolnišnico*

J. Prinčič: *Diagnostična obdelava politravmatiziranega bolnika*

A. Gullo: *Prednostne naloge pri obravnavi politravmatiziranih bolnikov*

DIHALNA STISKA PRI POŠKODOVANCU (skupna predavanja)

Z. Zabavnik: *Prepoznavna dihalne stiske na terenu, ukrepi in nadzor*
P.J.F. Baskett: *Ukrepi pri težki vzpostavi proste dihalne poti pri poškodovancu*

D. Vlahovič: *Uporaba prenosnega ventilatorja*

I. Lazar: *Dihalna stiska pri otroku*

NENADNA SMRT (predavanja za zdravnike)

R.W. Koster: *Epidemiologija nenadne smrti*

D. Kettler: *Vpliv oživljanja s strani očividcev na izid po reanimaciji*

A. Bručan: *Zgodnja defibrilacija*

M. Noč, Š. Tadel, P. Aplenc, A. Bručan, M. Horvat: *Preživetje bolnikov z zastojem srca izven bolnišnice v Ljubljani (leto 1995)*

D. Neubauer, J. Dolenšek: *Ogrožajoči dejavniki nenadne nepričakovane smrti dojenčkov (NNSD) v Sloveniji*

J.M. Field: *Nenadna smrt - perspektive in izzivi na prelomu stoletja*

TIMSKO DELO V URGENTNI MEDICINI (predavanja za medicinske sestre in zdr. tehnike)

S. Klančar, M. Plančak: *Timsko delo*

G.L. Larkin (ZDA): *Etični vidiki timskega dela v urgentni medicini*

M. Žnidaršič: *Timsko delo v predhospitalni enoti NMP*

D. Štromajer: *Timsko delo v urgentni travmatološki dejavnosti*

M. Tehovnik, S. Davis: *Dispatch Telemetry Documentation*

URGENTNA STANJA PRI STAROSTNIKIH (predavanja za zdravnike)

G.L. Larkin: *Urgentna stanja pri starostnikih - etične dileme*

B. Pohar, T. Ploj: *Diagnostične dileme pri starostnikih*

C. Kapsner: *Akutna abdominalna obolenja pri starostnikih*

D. M. Pevec Gašperin: *Posebnosti pri oživljanju poškodovanega starostnika*

MEDICINSKA IN NEGOVALNA DOKUMENTACIJA V URGENTNI MEDICINI (predavanja za medicinske sestre in zdr. tehnike)

M. Plančak, S. Klančar: *Negovalna dokumentacija v urgentni medicini*

M. Mohor: *Protokol nujne intervencije*

T. Kmetec: *Sestrška anamneza v urgentni medicini*

S. Divjak, B. Kruška: *Specifičnosti zdravstvene nege v Splošni nujni medicinski pomoči*

NOVE TEHNIKE V REANIMACIJI (predavanja za zdravnike)

W.F. Dick: *Nove tehnike v reanimaciji*

P.J.F. Baskett: *Dihalna pot in ventilacija pri oživljanju*

C.J. Holliman: *Uporaba novih reanimacijskih tehnik v urgentni medicini in njihov vpliv na preživetje*

B. Starc, J. Hollan, M. Hribar-Habinc, M. Pečan: *Oživljanje z ACD napravo v anesteziološki urgentni službi*

D. Vlahovič: *Uporaba laringealne maske pri otrocih*

Z. Zabavnik, M. Pečan: *Uvajanje endotrahealnega tubusa brez laringoskopa*

REŠEVANJE UTOPLJENCA IN NUJNA MEDICINSKA POMOČ (predavanja za medicinske sestre in zdr. tehnike)

C. Kapsner (ZDA): *Patofiziologija utopitve in nadaljevalni postopki oživljanja*

I. Crnić: *Postopki reševanja utopljenca*

K. Goljuf: *Imobilizacija hrbtenice pri utopljenca*

I. Megloba: *Posebnosti pri reševanju potapljačev*

PRIKAZI PRIMEROV IZ PRAKSE (zdravniki)

APLIKACIJA KISIKA IN INHALACIJA ZDRAVIL V URGENTNI MEDICINI (predavanja za medicinske sestre in zdr. tehnike)

I. Pelicon: *Pripomočki za aplikacijo kisika na terenu*

M. Cotič: *Aplikacija kisika in bronhodilatatorjev na urgentnem oddelku bolnišnice*

Z. Kardoš: *Pulzna oksimetrija*

S. Rozman, S. Podlesnik, M. Bručan: *Sporazumevanje z intubiranim bolnikom*

A. Pirečnik: *Aplikacija kisika pri zastrupitvi z ogljikovim monoksidom*

L. Krnjak: *Plinska analiza arterijske krvi*

M. Gričar: *Zdravljenje s kisikom*

Satelitsko predavanje firme SCHILLER: Nove metode v urgentni medicini - bifazični defibrilator

MULTIDISCIPLINARNI PRISTOP K PROMETNIM NESREČAM (skupna predavanja)

M. Kovač: *Multidisciplinarni pristop k prometnim nesrečam - uvod*

C.J. Holliman: *Sodelovanje in koordinacija urgentnih služb pri prometnih nesrečah*

M. Tehovnik, S. Davis: *Vloga policije pri medicinskih urgentnih stanjih v ZDA*

S. Davis, M. Tehovnik: *Vloga gasilcev pri medicinskih urgentnih stanjih v ZDA*

A. Baraga, M. Hribar Habinc: *Usposabljanje za usklajeno delovanje urgentnih služb pri prometnih nesrečah*

IZBRANE TEME (skupna predavanja)

M. Gričar: *Usklajeno timsko delo pri reanimaciji*

B. Kamenik: *Vpliv načina organizacije in edukacije na uspeh oživljanja ob zastoju srca v bolnišnici*

D.W. Yates: *Podpora s strani urgentnega oddelka pri izgubi in žalovanju*

C.J. Holliman: *Zagotavljanje kakovosti v urgentni medicini*

KOTIZACIJA znaša za vplačila do vključno 25.5.1997 25.000 SIT (sekundariji in pripravnik 23.000 SIT), po tem datumu in na recepciji pa 30.000 SIT (sekundariji in pripravnik 25.000 SIT). Člani SZUM in obeh omenjenih sekcij Zbornice zdravstvene nege imajo dodaten popust v višini 3.000 SIT. Znesek nakažite na ŽR SLOVENSKEGA ZDRUŽENJA ZA URGENTNO MEDICINO pri Agenciji za plačilni promet št. 50103-678-0703721 z obveznim pripisom "Portorož 97". PRIJAVNICE čimprej pošljite na naslov: Slovensko združenje za urgentno medicino, Klinični center, Interne klinike Zaloška, tajništvo, Zaloška 7, 1525 Ljubljana. K PRIJAVNICI PRILOŽITE FOTOKOPIJO POTRDILA O VPLAČILU KOTIZACIJE!

KOTIZACIJA ZAGOTAVLJA udeležbo na predavanjih, majico, knjigo z naslovom *Urgentna medicina - izbrana poglavja 3, osvežitev med odmorii ter udeležbo na otvoritvenem sprejemu s koktajlom, na slavnostni večerji s plesom in na pikniku ob glasbi na obali.*

PRAKTIČNO USPOSABLJANJE ZA TEMELJNE IN NADALJEVALNE POSTOPKE OŽIVLJANJA ODRASLIH, OTROK IN DOJENČKOV, alternativne načine vzpostavljanja prostih dihalnih poti, imobilizacijo poškodb hrbtenice, nastavljanje intraosalnih infuzij, druge urgentne posege, UZ trebuha pri poškodbah, simulacijo praktičnih primerov in še kaj bo 21. junija 1996, prijavina za ta del programa znaša 8.000 SIT (plačilo na recepciji).

Program je glede na lansko leto močno razširjen. Na prijavnici označite, da se želite udeležiti praktičnega usposabljanja. Število mest je omejeno, upoštevan bo vrstni red prijavljanja.

V hotelskem bazenu bo 21.6.1997 organizirana tudi učna delavnica **REŠEVANJE UTOPLJENCA IZ VODE**. Trajala bo 2 uri (1 ura postopki reševanja, 1 ura imobilizacija hrbtenice pri utopljenju). Udeležba je omejena na 40 oseb, zato pohitite s prijavi in odločitev za udeležbo označite na prijavnici. Pogoji za udeležbo so dobro znanje plavanja in opravljen tečaj temeljnih postopkov oživljanja. Prijavnina za učno delavnico je 3.000 SIT (če se boste udeležili tudi zgoraj omenjenega praktičnega usposabljanja, pa le 2.000 SIT oziroma skupaj 10.000 SIT). Plačilo na recepciji simpozija na osnovi pravočasne predhodne prijave!

Družabni program (udeležba je vključena v kotizacijo):

OTVORITVENI COCKTAIL bo v sredo, 18. junija 1997 ob 20. uri. Glasbeni program.

SLAVNOSTNA VEČERJA S PLESOM bo v četrtek, 19. junija 1997, igrala bo skupina Faraoni.

PIKNIK NA OBALI bo v petek, 20. junija 1997 zvečer, igrala bo skupina Mambo Kings.

NATEČAJ ZA OBJAVO FOTOGRAFIJ IN OTROŠKIH RISB V KNJIGI V letošnji knjigi želimo objaviti zanimive fotografije in otroške risbe s področja urgentne medicine. Imena avtorjev bodo jasno označena. Barvne ali črno bele fotografije, diapozitive ali risbe (do A4) pošljite čimprej priporočeno in ustrezno zaščitene na naslov SZUM. Priložite dopis s točnim naslovom avtorja in podatki o slikah. Na hrbtno stran vsake fotografije napišite ime in priimek avtorja. Stroške izdelave in pošiljanja materialov nosi avtor, ki obdrži tudi vse avtorske pravice. Vabljeni k sodelovanju!

RAZSTAVA OTROŠKIH RISB bo v predverju Grand hotela Emona.

Hotelska namestitve: HOTELI BERNARDIN

CENIK NOČITEV Z ZAJTRKOM - posebna ponudba:

GRAND HOTEL EMONA: 1/1 lux 140 DEM, 1/2 lux 100 DEM, 1/2 lux single use 160 DEM, 1/1 moderate 120 DEM, 1/2 moderate 80 DEM, 1/2 moderate single use 140 DEM.

HOTEL BERNARDIN:

1/1 82 DEM, 1/2 58 DEM, 1/2 single use 100 DEM.

HOTEL VILE PARK:

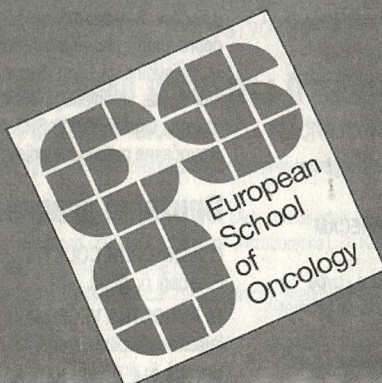
1/1 56 DEM, 1/2 40 DEM, 1/2 single use 68 DEM.

Doplačilo za polpenzion: GH Emona 18 DEM, H Bernardin 15 DEM. Turistična taksa 1.80 DEM.

REZERVACIJE čimprej (rok prijave 2.6.1997) direktno na tel. 066/ 475-5104, 066/ 475-5106, FAX 066/ 75-491, po pošti na naslov Hoteli Bernardin, Obala 2, 6320 Portorož.

DODATNE INFORMACIJE IN PRIJAVNICE: ga. Irena Petrič, ga. Maja Strajnar ali dr. Marko Gričar (predsednik organizacijskega odbora), SZUM - Slovensko združenje za urgentno medicino, Klinični center, Interne klinike Zaloška, tajništvo, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, tel.: 061/ 302-544, 317-375, FAX: 061/ 302-544, 1339-400.

May 6-8, 1997
Hilton Hotel
Nicosia, Cyprus

POST-GRADUATE & TRAINING COURSE
**GYNAECOLOGICAL
CANCER**

Course-Programme

Co-Ordinator

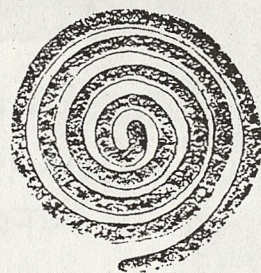
P. Kitsios

(Cyprus)

CONGRESS SECRETARIAT

Options Eurocongress
28A Skipi Soterias
P.O. Box 4723
Limassol, Cyprus
Tel. 357 5 399840, 399722
Fax. 357 5 399494

First Announcement
Call for Papers

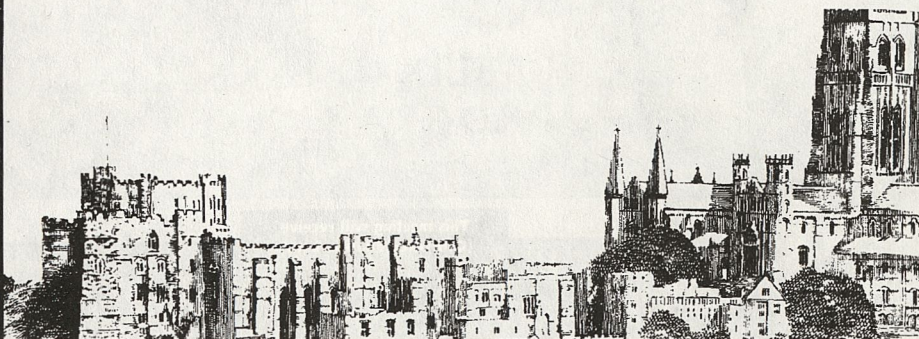

Spirituality and Health

*A major international conference to explore the
relationship between spirituality, health and healing*

Durham Castle

30th September - 2nd October 1997

INTERNATIONAL CONFERENCE 1997
COMPREHENSIVE CANCER CARE
«FOCUS ON CANCER PAIN»

May 28 - 31, 1997
Limassol, Cyprus

ORGANISED BY
THE CYPRUS ASSOCIATION OF CANCER PATIENTS AND FRIENDS

UNDER THE AUSPICES OF THE
INTERNATIONAL UNION AGAINST CANCER (UICC)
EUROPEAN ASSOCIATION FOR PALLIATIVE CARE (EAPC)
IN COLLABORATION WITH
THE EUROPEAN SCHOOL OF ONCOLOGY (ESO)

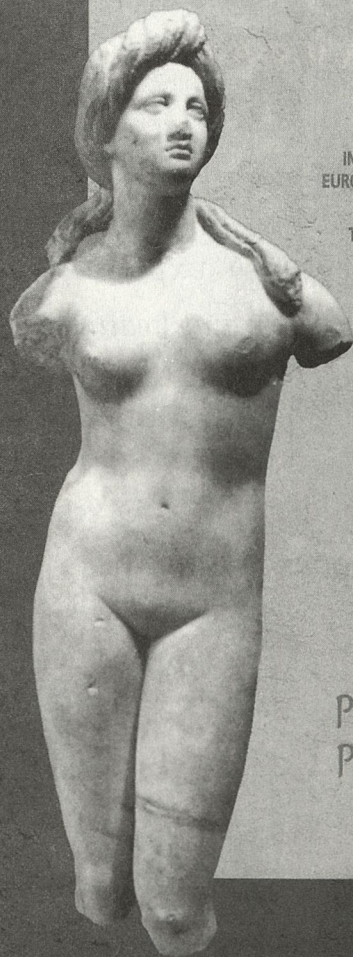

UNDER THE PATRONAGE OF
MRS IRENE GLCLERIDES
FIRST LADY OF THE REPUBLIC OF CYPRUS

PRELIMINARY
PROGRAMME

This meeting will receive
(CME) Accreditation hours

call for papers - March 15, 1997

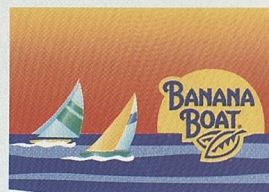
Summer's Eve

Intimna ženska nega in kozmetika

- šampon za intimno žensko nego
- deodorant milo za intimno nego
- intimni higienski robčki
- intimni ženski spray
- ženski intimni puder

Prodaja in distributira
ATOS SG d.o.o.
 Slovenska cesta 55/c
 1000 Ljubljana
 Tel.: 386 61 318 165,
 Fax: 386 61 320 240

Prvič na tržišču v Sloveniji
 zaščitna krema s faktorji do
 SPF 50 (ZDA).

Priporoča ameriško društvo
 za boj proti raku:

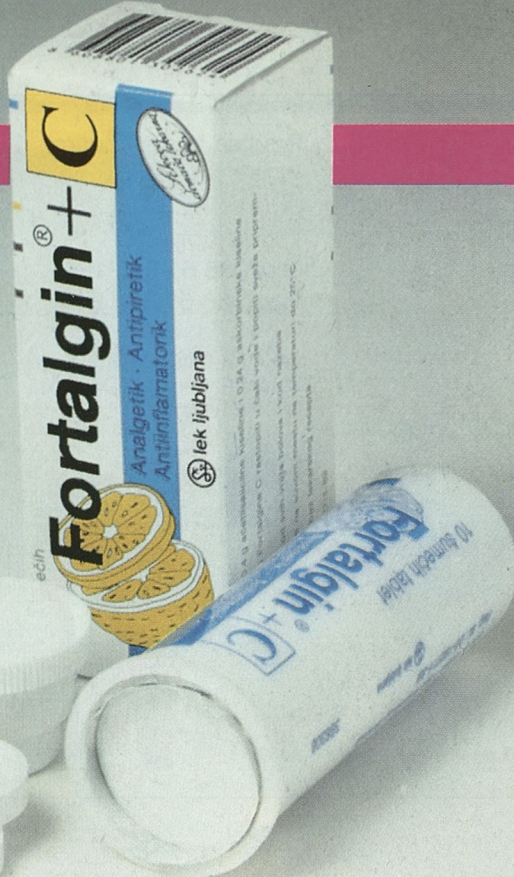
Preizkusite MERTEX

kirurško tkanino z udobjem bombaža in odpornostjo sintetike

Za vse nadaljne informacije pokličite po telefonu: 061 721 404, 714 485.

 TOSAMA

Včasih zadošča že nasvet

Šumeče tablete

Pri gripi in prehladu

Fortalgin® + C

(acetilsalicilna kislina z vitaminom C)
analgetik, antipiretik, antiflogistik

SESTAVA V tabletah je po 0,4 g acetilsalicilne kisline in po 0,24 g askorbinske kisline.

DELOVANJE Fortalgin C šumeče tablete delujejo analgetično, antipiretično, protivnetno in antiagregacijsko. Vitamin C zveča odpornost organizma pri infekcijskih boleznih in telesnem naporu. Analgetični učinek je osrednji ali periferen. Acetilsalicilna kislina zavira sintezo prostaglandinov in tako zmanjša vnetne procese in bolečine ter učinkuje proti agregaciji trombocitov. Antipiretično delovanje je posledica učinkovanja na središče za uravnavanje toplote v hipotalamusu. Vitamin C igra pomembno vlogo pri bioloških oksidoredukcijskih procesih in celičnem dihanju. **INDIKACIJE** - bolečine in vročinska stanja, povezana z infekcijami: gripa, glavobol, bolečine in vnetje živcev, mišic in sklepov. **KONTRAINDIKACIJE** Preobčutljivost za salicilate, nagnjenost h krvavitvam, protin, lavižem, akutna faza peptičnega ulkusa. **PREVIDNOSTNI UKREPI** Ne priporočamo dolgotrajnega jemanja večjih odmerkov Fortalgina C in hkratne uporabe tega zdravila ter ulcerogenih nesteroidnih protivnetnih zdravil. Sočasno jemanje z antikoagulantmi, metotreksatom ali alkoholom utegne povečati neželene učinke. Zdravila ne dajemo nosečnicam in otrokom, mlajšim kot eno leto, ker utegnejo nastati krvavitve pred porodom ali po njem ali pa anemija pri materi ali otroku. Pri otrocih do 14. leta je treba zdravilo previdno uporabljati. **NEŽELENI UČINKI** Fortalgin C je v terapevtskih dozah zelo varen analgetik. Pri dolgotrajnem jemanju večjih odmerkov lahko nastanejo blajši stranski učinki: vrtoglavica, slabost, glavobol, šumenje v ušesih. Včasih lahko že terapevtske doze Fortalgina C razdražijo želodčno sluznico in povzročijo hematemezo in meleno. **DOZIRANJE IN UPORABA** Odrasli: do trikrat na dan po 1 do 2 šumeči tableti. Največja dnevna doza je 4 g acetilsalicilne kisline. Otroci od 1 do 12 let: največ štirikrat na dan po 1/4 do 1/2 šumeče tablete Fortalgina C. Šumečo tableto Fortalgina C raztopimo v kozarcu vode in spijemo sveže pripravljeno raztopino. Pri dolgotrajnem zdravljenju z večjimi odmerki je treba spiti sveže pripravljeno raztopino z več tekočine in na poln želodec. **HRAMBA** Zdravilo hranimo na suhem pri temperaturi do 25° C. **UPORABNOST** Označena na embalaži.

